

Česká zemědělská univerzita v Praze

Provozně ekonomická fakulta

Katedra humanitních věd

Diplomová práce

**Fondy Evropské unie a jejich využívání v praxi v rámci
strategie rozvoje obce**

Bc. Luboš Majer

ČESKÁ ZEMĚDĚLSKÁ UNIVERZITA V PRAZE

Provozně ekonomická fakulta

ZADÁNÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE

Bc. Luboš Majer

Veřejná správa a regionální rozvoj

Název práce

Fondy EU a jejich využití v rámci strategie rozvoje obce

Název anglicky

EU funds and their application in the frame of municipality's development

---

Cíle práce

Cílem práce je zjištění pohledů obyvatel vybrané obce, konkrétně Žatce, na možnosti využití fondů EU při rozvoji této obce.

Metodika

V teoretické části je práce zaměřená na pojmy týkající se regionálních a strukturálních fondů EU a operační programy pro rok 2014 – 2020. V druhé části se práce zabývá charakteristikou vybrané obce, města Žatec. Tato charakterizace se týká především ekonomických a také sociálních indikátorů. Praktická část diplomové práce je zaměřená na projekty již vzniklé za podpory EU fondů.

Doporučený rozsah práce

60 – 80

Klíčová slova

Žatec, regionální rozvoj, fondy Evropské unie

Doporučené zdroje informací

UHLÍŘ, D. – BLAŽEK, J. – UNIVERZITA KARLOVA. *Teorie regionálního rozvoje : nástin, kritika, implikace*. Praha: Karolinum, 2011. ISBN 978-80-246-1974-3.

WOKOUN, R. *Regionální rozvoj : východiska regionálního rozvoje, regionální politika, teorie, strategie a programování*. Praha: Linde, 2008. ISBN 978-80-7201-699-0.

Předběžný termín obhajoby

2016/17 ZS – PEF

Vedoucí práce

RNDr. Petr Kment, Ph.D.

Garantující pracoviště

Katedra humanitních věd

Elektronicky schváleno dne 9. 11. 2015

doc. PhDr. Michal Lošťák, Ph.D.

Vedoucí katedry

Elektronicky schváleno dne 11. 11. 2015

Ing. Martin Pelikán, Ph.D.

Děkan

V Praze dne 30. 10. 2016

Čestné prohlášení

Prohlašuji, že svou diplomovou práci "**Fondy Evropské unie a jejich využívání v praxi v rámci strategie rozvoje obce**" jsem vypracoval samostatně pod vedením vedoucího diplomové práce a s použitím odborné literatury a dalších informačních zdrojů, které jsou citovány v práci a uvedeny v seznamu použitých zdrojů na konci práce. Jako autor uvedené diplomové práce dále prohlašuji, že jsem v souvislosti s jejím vytvořením neporušil autorská práva třetích osob.

V Praze dne 24. března 2017

Poděkování

Rád bych touto cestou poděkoval RNDr. Petru Kmentovi, PhD. za metodické a odborné vedení práce. Dále bych chtěl poděkovat Ing. Magdaléně Přílepkové za vstřícnost při získávání podkladů důležitých pro vypracování diplomové práce, zastupitelům a občanům obce Malenice, kteří přispěli svými úvahami, názory k vývoji a dalšímu rozvoji obce Malenice.

Fondy Evropské unie a jejich využívání v praxi v rámci strategie rozvoje obce

---

EU Funds and their applica on in the frame of municipality's development

Souhrn

Cílem diplomové práce je zjištění, zda finanční prostředky čerpané z fondů Evropské unie jsou efektivně využívány v praxi v rámci strategie rozvoje obce. Zda obec Malenice účelně tyto finanční prostředky využívá při realizaci svých projektů v návaznosti na plnění programu obnovy venkova, který byl schválen zastupitelstvem pro dané období.

Práce je rozdělena do dvou částí, teoretickou a praktickou s kvantitativním výzkumem dané problematiky.

První teoretická část je věnována vzniku regionálních politik Evropské unie a to od vzniku Evropského hospodářského společenství. Je zde popsáno programové období České republiky v letech 2007-2013 a současné aktuální období 2014-2020 a stručný výčet jejich odlišností, včetně výčtu realizovaných projektů za podpory fondů Evropské unie v obci Malenice.

Druhá část je zaměřena na kvantitativní výzkum pomocí metody semistandardizovaných rozhovorů s občany obce doplněnými přímým a nepřímým pozorováním. Výsledné zjištění by mohlo napomoci k dalšímu rozvoji obce a naplnění potřeb občanů v novém programovém období 2014-2020.

Klíčová slova:

obec, mikroregion, regionální rozvoj, fondy, program, plán, kvantitativní, výzkum, rozhovor, dotazník

Summary

The aim of the final thesis is to realize whether the funds used from the EU are efficiently applied within the municipal development strategy, i.e. how capable is the Village of Malenice of using these funds effectively while implementing its projects. These projects are connected with the performance of the rural development programme which was approved by the council for the given periods.

The work includes two parts – theoretical, practical and quantitative research of the given issue.

The first theoretical part introduces the origins of the regional policies within the EU, namely from the times when the European Economic Community was founded. It describes the 2007 – 2013 programming period in the Czech Republic, the current 2014 – 2020 programming period and the brief listing of the differences, including the list of projects implemented with the support of the EU funds in the Village of Malenice.

Second part focuses on the quantitative research which presents the method of semi-structured interviews with the village citizens. The interviews are completed with direct and indirect observation. The results of the research may help to further municipal development and may fulfill needs of the citizens in the new 2014 – 2020 programming period.

Key words:

municipality, micro region, regional development, funds, programme, plan, quantitative, research, interview, questionnaire

Obsah

Obsah.....	8
1. Úvod	10
2. Cíl práce a metodika	12
2.1. Cíl práce	12
2.2. Metodika.....	12
3. Vznik regionální politiky EU	15
3.1. Příčiny vzniku a vývojové etapy regionální politiky EU	16
4. Specifikace programových období České republiky v letech 2007-2013 a 2014-2020	24
4.1. Programové období 2007-2013	24
4.2. Programovací období 2014-2020	28
5. Charakteristika a funkce obce, výchozí analýzy.....	33
5.1. Kulturní a historická charakteristika	33
5.2. Demografická struktura obce	35
6. Sociální a ekonomická charakteristika území	37
7. Realizované projekty v programovacím období 2007- 2013.....	44
7.1. Výčet významných projektů realizovaných v obci Malenice v období 2007 – 2013.....	48
7.1.1. Charakteristika projektu „Rekonstrukce areálu fary Malenice“	50
7.1.2. Charakteristika projektu „Snížení energetické náročnosti budovy MŠ v Malenicích“ ...	56
7.2. Připravované projekty pro období 2014-2020 v obci Malenice	61
8. Empirický výzkum a jeho metody	66
8.1. Průzkum názorů veřejnosti	66
8.2. Semistandardizované rozhovory a dotazníky	67
8.2.1. Semistandardizované rozhovory	68
8.2.2. Dotazníkové šetření.....	75
8.3. Interpretace provedeného výzkumu	83
8.3.1. Vyhodnocení rozhovorů	83
8.3.2. Vyhodnocení dotazníků.....	85

9. Závěr	88
10. Seznam použitých zdrojů.....	91
10.1. Odborná literatura	91
10.2. Internetové zdroje	92
10.3. Jiné zdroje nezahrnuté do ČNS ISO 690.....	93
10.4. Seznam tabulek.....	94
10.5. Seznam grafů	94
10.6. Seznam obrázků.....	94
10.7. Seznam použitých zkratk	96
10.8. Příloha č. 1 – KÚ Malenice	98
10.9. Příloha č. 2 – Dotazník	99

1. Úvod

Obce jsou nejbližším samosprávným celkem ve vztahu k občanovi, ve kterém žije v České republice převážná většina obyvatel. Tento samosprávný celek, má přímý vliv na kvalitu života občanů žijících na jejich katastrálním území, do kterého se promítá funkčnost tamní samosprávy v návaznosti na využívání svých kompetencí stanovených zákonem.

Hlavním cílem a úkolem obcí bývá zpravidla, zajištění prosperity území tak, aby byl dosažen jejich trvale udržitelný rozvoj. K tomuto cíli přispívá dokument nazývaný „Program obnovy venkova“, který schvaluje zastupitelstvo dané obce. Jedná se o dokument vytvářející jednotu činností na území obce v oblasti demografické, ekonomické, kulturní, sociální a ekologické přispívajících k rozvoji města.

K realizaci rozvoje měst a obcí a k plnění stanovených cílů je důležité zajistit jejich financování. To však v celé řadě případů není možné provádět z obecních rozpočtů, proto nedílnou a podstatnou součástí vedle finančních zdrojů obcí, případně soukromých zdrojů, jsou finanční prostředky získávané z fondů Evropské unie. Fondy Evropské unie jsou hlavním nástrojem realizace evropské politiky, přes které se rozdělují finanční prostředky, určené ke snižování sociálních a ekonomických rozdílů, mezi členské státy a jejich regiony.

Téma diplomové práce „Fondy Evropské unie a jejich využití v rámci strategie rozvoje obce“ jsem si zvolil, protože jako občan se zajímám o celospolečenské dění v obci, kde žiji. Zajímají mne možnosti zvyšování kvality života v naší obci, a to jak na úrovni sociální, kulturní, ekonomické, tak i ve vztahu k životnímu prostředí. Bylo ukončeno programové období 2007-2013 a nastalo nové programové období 2014-2020, které opět nabízí finanční prostředky k těmto účelům.

Diplomová práce je rozdělena na teoretickou část a praktickou část s empirickým výzkumem. Teoretická část je zaměřena na historii vzniku regionální politiky v Evropské unii a pojmy týkající se regionálních a strukturálních fondů Evropské unie. Operační programy pro období 2007-2013 a 2014-2020 pro Českou republiku a dále na hlavní cíle regionální politiky. Praktická část práce se zabývá charakteristikou vybrané obce Malenice se zaměřením na její sociální a ekonomickou úroveň. Součástí této části je zaměření na

významné projekty, které byly za podpory fondů Evropské unie v minulém období realizovány a jejich dopad na rozvoj obce. Další kapitolou práce je provedené pozorování, šetření mezi obyvateli obce v podobě semistandardizovaných rozhovorů a dotazníků zaměřených na využívání dotací fondů Evropské unie a plnění očekávaných cílů těchto projektů z pohledu obyvatel obce.

Závěr diplomové práce je vyhodnocení rozhovorů s občany obce Malenice, zjištění jejich naplnění očekávání v podobě realizovaných projektů za pomoci finančních prostředků z fondů EU. Případně zjistit zda v obci z pohledu jejích občanů dochází ke zkvalitnění života v oblasti služeb, kultury, vzdělávání či zázemí pro volnočasové aktivity ve spolupráci s obecními spolky. Také čeho se jim v obci nedostává a bylo by potřeba to v dalším období změnit. Výsledek této práce bude předložen zastupitelům obce Malenice k posouzení a možnému přehodnocení a doplnění priorit rozvoje území.

2. Cíl práce a metodika

Tato práce je zaměřena na hlavní cíl a několik dalších dílčích cílů, přičemž je zde popsána metodika, s pomocí které byla vypracována diplomová práce včetně odborných podkladů využitých pro práci.

2.1. Cíl práce

Hlavním cílem diplomové práce je zjištění odpovědi na otázku, jaký vliv mají realizované projekty financované za pomoci prostředků z evropských fondů při strategickém rozvoji obce Malenice na životní prostředí, zvýšení životní úrovně obyvatelstva v něm žijícím a v neposlední řadě ekonomické přínosy pro tuto konkrétní lokalitu z pohledu dlouhodobé udržitelnosti těchto projektů realizovaných v předcházejících programovacích obdobích, které jsou obsahem této práce. Potažmo provedeným pozorováním, semistandardizovanými rozhovory v kombinaci s dotazníkovým šetřením odhalit nedostatky z pohledu občanů, které by bylo možné v následném programovacím období odstranit.

2.2. Metodika

Diplomová práce byla vypracována na základě odborné literatury a internetových zdrojů uvedených v závěru práce. Významným zdrojem informací byly podklady získané z Obecního úřadu v Malenicích a významné informace k problematice využívání Evropských fondů jako zdroje financí pro projekty realizované obcí poskytla Ing. Magdaléna Přílepková.

Teoretická část ve svém úvodu popisuje příčiny vzniku a motivy pro založení regionální politiky v Evropské unii, popsány oblasti zaměření podpory regionálního rozvoje České republiky, státní podpora a strategie regionálního rozvoje naší republiky. Jedná se o souhrn relativně stabilních zásad určujících hlavní cíle, opatření vedoucích ke snížení sociálně ekonomických rozdílů mezi jednotlivými regiony. Tato část charakterizuje programovací období 2007-2013 a specifikuje základní nástroj regionální politiky, za který je odpovědné Ministerstvo pro místní rozvoj. Jedná se o dokument Národní strategický referenční rámec České republiky platný pro období 2007-2013, jenž

je hlavní koncepčním dokumentem v oblasti regionálního rozvoje. Dále je zde popisována příprava období 2014-2020 a dohoda o partnerství pro toto programovací období vypracovanou členskými státy Evropské unie. Stanovuje cíle a priority pro efektivní využívání Evropských strukturálních a investičních fondů. Jsou zde uvedeny nové cíle předmětného programovacího období, charakteristika jednotlivých Evropských strukturálních a investičních fondů včetně operačních programů České republiky pro období 2014-2020. V další části práce je vypracována celková charakteristika a profil obce Malenice od historického přes geografický až po socioekonomický.

Praktická část je zaměřena na významné konkrétní projekty, které se v minulém programovacím období 2007-2013 podařilo za pomoci Evropských fondů v obci realizovat. Se zaměřením na dobu jejich přípravy, realizace včetně finančního podílu obce a dotací z fondů Evropské unie. Důležitým a významným aspektem je zjištění vlivu jednotlivých projektů na celkový rozvoj obce s následným zvýšením životní úrovně obyvatel a udržitelnost realizovaných projektů se zaměřením na jejich celoroční provoz a využitelnost.

Hlavním sledovaným cílem práce je provedení kvalitativního a kvantitativního výzkumu mezi náhodně vybranými občany obce. Výzkum je proveden ze strany výzkumníka pozorováním, semistandardizovanými rozhovory v kombinaci s dotazníkovým šetřením mezi občany obce. Forma zvolených rozhovorů se zaměřovala na přínosy pro ně vlastní z pohledu zvýšení kvality jejich života a přínosů pro ně vlastní za pomoci realizovaných projektů, které byly spolufinancovány ze strukturálních fondů Evropské unie. Část otázek byla zaměřena tak, aby se respondenti vyjádřili, zda realizované projekty byly vhodně a systematicky voleny z pohledu potřeb občanů v jejich obci. Tím je myšleno zvýšení kvality života v obci, služeb, zvýšení povědomí o obci a tím i rozvoj cestovního ruchu, turistiky, podnikání, zlepšování životního prostředí, veřejného prostranství obce a podobně. V další části uvedeného typu výzkumu si respondenti zhodnocují, jaké jejich potřeby jsou nadále nedostatkem, a bylo je potřeba v dalším programovacím období řešit.

Výsledek výzkumů provedených mezi občany obce Malenice může být využit při tvorbě místního programu obnovy venkova. Zastupitelé obce mohou vycházet ze zjištěných skutečností plynoucích z tohoto výzkumu při dalším rozvoji sociálních služeb,

školy, cestovního ruchu, turistiky, podnikání, kultury, památkové péče, tělovýchovných, sportovních a mládežnických volnočasových aktivit.

3. Vznik regionální politiky EU

V době vzniku Evropského hospodářského společenství v roce 1958 členské státy uznaly, že velké rozdíly mezi jednotlivými oblastmi jsou nežádoucí. V preambuli Smlouvy o Evropském hospodářském společenství (Římská smlouva) se signatáři zavázali usilovat o posílení jednoty jejich hospodářství, o zajištění harmonického vývoje „omezením rozdílů existujících mezi různými oblastmi a omezením zaostalosti znevýhodněných regionů“. Římská smlouva ale explicitně nepožadovala zavedení společné regionální politiky v důsledku převažující důvěry ve volný trh, který měl regionální problém vyřešit. Regionální nástroje byly používány diskrétně, v rámci jiných politik. Vznikl ale Evropský sociální fond.

Jelikož všechny zakládající státy Evropského hospodářského společenství byly poměrně ekonomicky homogenní, neměly členské země příliš zájem o regionální politiku. Výjimku představovala Itálie, jejíž jižní část se nápadně lišila od ostatních států. Tato situace byla řešena zvláštním dodatkem k Římské smlouvě.

Zájem o regionální politiku stoupl až v souvislosti s rozšířením Evropských společenství v roce 1973 o Velkou Británii, Irsko a Dánsko. Na pařížském summitu v říjnu v roce 1972 došlo ke shodě, že regionální politika je nutným prvkem k posílení Společenství. Jednání na summitu vyústila v dohodu o vytvoření Evropského fondu regionální rozvoje (ERDF). Založení ERDF bylo výsledkem nátlaku Velké Británie, která tak chtěla kompenzovat ztráty způsobené společnou zemědělskou politikou. Pomoc z rozpočtu byla přidělována automaticky, stačilo, aby členský stát předložil Komisi regionální projekty. Společenství výběrový proces neovlivňovalo, pouze reagovalo na iniciativu členských států.

S politickým nátlakem, tentokrát ze strany Řecka, Itálie a Francie, byly spojeny programy určené pro středomořské regiony. Tyto programy poskytly Řecku v letech 1986-1993 a středomořským regionům Itálie a Francie prostředky z veřejných zdrojů, aby se oblast dokázala vyrovnat s konkurencí plynoucí z nových členských zemí – Španělska a Portugalska.

Zkušenosti ukázaly, že pro budování produktivní a úspěšné ekonomiky v regionu je důležité zaměřit regionální politiku na:

- rozvíjení znalostí a zkušeností lidí s cílem maximalizovat podíl lidského kapitálu na ekonomickém růstu,
- zahajování takových investic, které povedou k ekonomickému růstu regionu,
- podporu inovací a rozvoj nových technologií s cílem efektivněji pracovat,
- pomoc podnikům zahajovat nové potenciálně ziskové aktivity,
- podporu konkurenceschopných a kvalitnějších výrobků a služeb.

Uvedené náměty pro regionální politiku jsou také hlavními motory rozvoje produktivnějšího podnikání na daném území ¹.

3.1. Příčiny vzniku a vývojové etapy regionální politiky EU

Regionální politika Evropské unie patří mezi její nejvýznamnější aktivity. Se svým podílem na celkovém rozpočtu Unie ve výši kolem 35 % představuje druhou nejvýznamnější výdajovou kategorii po společné zemědělské politice. Co je to vlastně regionální politika? Například Pal McAleavey tvrdí, že: *„klíčovým principem regionální politiky je obecně (přesvědčení), že veřejný sektor má z ekonomických a sociálních důvodů úlohu intervenovat na trhu, aby došlo ke snížení regionálních rozdílů, jež vznikají jako následek působení tržních sil. Jinými slovy, existuje (zde) role pro vládu, aby se pokoušela ovlivnit geografickou distribuci ekonomických aktivit“* ².

Motivů pro založení regionální politiky EU bylo několik, převážně však ekonomické, sociální, politické a později i ekologické. Její hlavní cíl představovalo zvýšení ekonomické a sociální soudržnosti a tím snížení rozdílů v rozvoji jednotlivých oblastí dochází ke zvýšení jejich konkurenceschopnosti a zlepšení vývoje. Jak může regionální politika pomoci z dlouhodobého hlediska? Veřejná podpora firem, které umisťují svoji výrobu v určité oblasti, zpravidla povzbudí ekonomickou aktivitu, čímž dojde k poklesu nezaměstnanosti a tím i snížení sociálních výdajů³. Dalším z důvodů je také nutnost sblížení ekonomik členských států, jež je nezbytné pro fungování měnové unie.

¹ Budík Josef: *Evropské strukturální fondy a jejich využívání 2009*, IBSN 978-80-7408-014-2

² Marek Dan /Kantor Tomáš: *Příprava a řízení projektů strukturálních fondů Evropské unie 2009*

³ Kapošváryová Denisa a Kreuzbergová Eva: *Regionální politika EU, Integrace*, (30.3.2000)

Nástroje regionální politiky napomáhají zmírnit negativní následky integračního procesu spojené např. s nezbytností restrukturalizace zastaralého průmyslu či společnou zemědělskou politikou.⁴ Právě z těchto důvodů je regionální politika někdy označována za nástroj „uplácení“ členských zemí. Pokud by se situace méně rozvinutých regionů s postupující integrací snižovala, ztratily by na další integraci zájem a chuť. Mezi politické důvody bývá také řazena snaha vlád udržet soudržnost země zvláště v situaci, kdy sílí tlaky vyspělejších regionů na odtržení⁵. Obdobný názor zastává i David Allen, který tvrdí, že: „strukturální fondy jsou zejména využívány ke kompenzaci členských států jak rozšiřování, tak prohlubování evropské integrace“⁶.

Z regionální politiky mají v neposlední řadě zisk také bohatší oblasti. Rozvojem ekonomické aktivity v zaostávajících regionech totiž vznikají nové trhy pro výrobky z prosperujících regionů a roste poptávka po jejich technologiích a know-how. V této souvislosti je však nutné připomenout, že úplné vyrovnání životních standardů ve všech regionech není možné ani žádoucí, neboť by se pak výrazně snížily impulzy ke změně a zlepšení⁷.

Období let 1951–1975

Již od samotného počátku evropské integrace byly disparity mezi jednotlivými regiony považovány za nevídané. Uvádí se, že v roce 1958 byl regionální HDP Hamburku pětikrát větší než v Kalábrii. Přestože se v Římské smlouvě z roku 1957 nehovoří explicitně o založení regionální politiky, v Článku 2 si signatáři kladou za cíl: „vytvoření společného trhu a postupným odstraňováním rozdílů mezi hospodářskými politikami členských států podporovat harmonický rozvoj hospodářských činností ve Společenství, nepřetržitý a vyvážený růst, vyšší stabilitu, rychlejší zvyšování životní úrovně a užší kontakty mezi členskými státy“⁸.

⁴ Rovná Lenka: *Regionální politika Evropské unie. Mezinárodní politika*, 27,2003, č.4, s. 4.

⁵ Kapošváryová Denisa a Kreuzbergová Eva: c. d.

⁶ Marek Dan /KantorTomáš: *Příprava a řízení projektů strukturálních fondů Evropské unie 2009*, s. 20, IBSN 9788087029565

⁷ Kapošváryová Denisa a Kreuzbergová Eva: c. d.

⁸ *Smlouva o založení Evropského hospodářského společenství. Zastoupení Evropské komise v České republice*, s. 8

Společná regionální politika však zavedena nebyla, neboť se předpokládalo, že volný trh si s lokálními problémy poradí sám. O koordinovanou regionální politiku nejevily tehdejší členské státy velký zájem; regionální záležitosti se nejčastěji řešily v rámci jiných politik, přičemž hlavní zodpovědnost spočívala na národních vládách.⁹

Řada finančních nástrojů měla však již v tomto období jistou regionální dimenzi. Římská smlouva dala vzniknout Evropské investiční bance, jejímž cílem bylo zaostalejším regionům poskytovat půjčky na jejich projekty. Rovněž byl založen Evropský sociální fond a po zavedení společné zemědělské politiky v roce 1962 Evropský zemědělský garanční a podpůrný fond, jejichž plitky měly určité pozitivní regionální dopady¹⁰.

V roce 1961 uspořádala Evropská komise v Bruselu první konferenci zaměřenou na regionální politiku a v roce 1965 představila Radě ministrů první zprávu zabývající se regionální politikou. V roce 1968 bylo zřízeno Generální ředitelství pro regionální politiku (DG XVI), které se stalo koordinačním orgánem pro regionální politiku¹¹.

Zájem o regionální politiku výrazně stoupl v souvislosti s rozšířením Evropských společenství o Velkou Británii, Irsko a Dánsko v roce 1973. O její prosazení se nejvíce zasadila právě Velká Británie, pro niž jsou regionální disparity charakteristické a která si coby čistý plátec do unijního rozpočtu chtěla prostřednictvím regionální politiky kompenzovat ztráty zapříčiněné společnou zemědělskou politikou. Již na jaře roku 1972 přijal Evropský parlament jednoznačně návrh Evropské komise na vytvoření regionální politiky. Pařížský summit v říjnu téhož roku s ustavením regionální politiky souhlasil a v roce 1973 byla vypracována Thomsonova zpráva, jež ještě více zdůraznila nutnost takového nástroje¹².

Období let 1975 – 1987

Po mnoha složitých vyjednáváních mohl v březnu 1975 formálně vzniknout Evropský fond regionálního rozvoje. Šlo o vysoce politizované téma a je zajímavé

⁹ Mark Dan/Kantor Tomáš: *Příprava řízení projektů strukturálních fondů evropské unie*, s. 22

¹⁰ Mark Dan/Kantor Tomáš: *Příprava řízení projektů strukturálních fondů evropské unie*, s. 23

¹¹ Mark Dan/Kantor Tomáš: *Příprava řízení projektů strukturálních fondů evropské unie*, s. 23

¹² Mark Dan/Kantor Tomáš: *Příprava řízení projektů strukturálních fondů evropské unie*, s. 22, 23

pozorovat, jak se k ERDF stavěly jednotlivé členské země. Zatímco Velká Británie, Irsko a Itálie usilovaly o co největší objem fondu, SRN a Belgie jej chtěly co nejmenší. Evropský fond regionálního rozvoje se tak stal základním nástrojem snižování nerovnoměrnosti vývoje mezi jednotlivými regiony. Bylo dohodnuto, že na období let 1975–1978 bude vyčleněno 1,3 miliard ECU. Fond financoval vždy 50 % nákladů projektu, zbylé výdaje byly hrazeny z domácích prostředků. Naprostá většina projektů byla zaměřena buď na průmysl, nebo infrastrukturu¹³.

Tlak na posílení regionální politiky ještě více vzrostl poté, co v roce 1981 přistoupilo Řecko a v roce 1986 Španělsko a Portugalsko. Jednalo se o země, které byly do velké míry závislé na zemědělství a po ekonomické stránce na tom byly mnohem hůře než ostatní členové. Jejich přijetím se zdvojnásobil počet oblastí, jejichž HDP bylo nižší než 50 % průměru všech členských zemí. Důležitým impulzem k většímu důrazu na regionální politiku byly také ekonomické potíže tradičních průmyslových regionů vyspělých zemí (především oblasti Velké Británie, severní Francie, Belgie, severního Španělska a Itálie). Tyto problémy byly způsobené ekonomickou recesí a za následek měly vysokou nezaměstnanost¹⁴.

ERDF byl často kritizován coby příliš malý, rozptýlený a členské státy mnohdy porušovaly jeho principy. V roce 1979 tak došlo k první reformě regionální politiky, která však nijak výrazné změny nepřinesla. Ani pozdější reforma z roku 1984, která ukončila období fixních národních kvót, a dala tak více prostoru Evropské komisi, v konečném důsledku převratná nebyla. Do tohoto období spadá založení Shromáždění evropských regionů (1985), které sestávalo ze zástupců jednotlivých regionů a na jehož práci se podíleli i zástupci nečlenských zemí¹⁵.

Období let 1988 – 1993

Rok 1987 přinesl zásadní reformu regionální politiky v podobě Jednotného evropského aktu. Jak již bylo řečeno, hlavními impulzy k výrazné reformě bylo rozšíření

¹³ Mark Dan/Kantor Tomáš: *Příprava řízení projektů strukturálních fondů evropské unie*, s. 23

¹⁴ Mark Dan/Kantor Tomáš: *Příprava řízení projektů strukturálních fondů evropské unie*, s. 23 - 24

¹⁵ Mark Dan/Kantor Tomáš: *Příprava řízení projektů strukturálních fondů evropské unie*, s. 24

Společenství a perspektiva jednotného vnitřního trhu. Kromě zavedení jednotného vnitřního trhu do konce roku 1992 stanovil Jednotný evropský akt v Článku 130a coby cíl Společenství také vytvoření politiky směřující k „posilování ekonomické a sociální soudržnosti s cílem snížit rozdíly v hospodářské vyspělosti různých regionů a zaostalost méně favorizovaných regionů, včetně venkovských oblastí“¹⁶. Ačkoli jde o podobnou citaci jako v Římské smlouvě, šlo o velký krok kupředu, neboť dále bylo stanoveno, že ono snižování se má dít prostřednictvím tří strukturálních fondů. Od této chvíle je tedy možné mluvit o skutečné regionální politice¹⁷.

Reforma vstoupila v platnost 1. ledna 1989 a zavedla čtyři základní principy realizace regionální politiky: princip koncentrace, programování, partnerství a adicionality. V zájmu zajištění větší koordinace byla regionální politika s částí sociální a zemědělské politiky integrována do tzv. strukturální politiky. Strukturální politika tak nyní zahrnovala tři fondy: Evropský fond regionálního rozvoje (ERDF), Evropský sociální fond (ESF) a Evropský zemědělský garanční a podpůrný fond (EAGGF). Reforma mimo jiné také přinesla zvýšení finančního přidělu strukturálním fondům: mezi lety 1987 a 1993 se výdaje na strukturální fondy měly zdvojnásobit¹⁸.

Další mezník ve vývoji regionální politiky představovala Smlouva o Evropské unii (neboli také Maastrichtská smlouva), která byla podepsaná v Maastrichtu v únoru 1992 a v platnost vstoupila 1 listopadu 1993. V roce 1989 bylo rozhodnuto, že na začlenění pěti spolkových zemí bývalého Východního Německa budou pro léta 1991 – 1993 vyčleněny zvláštní 3 miliardy ECU, přičemž ihned potom – a s perspektivou dalšího rozšíření EU – bude vytvořen nový rámec pro poskytování regionální politiky¹⁹.

Vyjednávání Maastrichtské smlouvy bylo velmi složité a mnohé záležitosti byly dohodnuty až na poslední chvíli. Maastrichtská smlouva určila v článku 2 za základní cíl EU: „*podporovat hospodářský a sociální pokrok a vysokou úroveň zaměstnanosti a dosahovat vyváženého a udržitelného rozvoje, zejména vytvořením prostoru bez vnitřních hranic, posilováním hospodářské a sociální soudržnosti a zavedením hospodářské a*

¹⁶ Jednotný Evropský akt, s. 11

¹⁷ Mark Dan/Kantor Tomáš: *Příprava řízení projektů strukturálních fondů evropské unie*, s. 24

¹⁸ Mark Dan/Kantor Tomáš: *Příprava řízení projektů strukturálních fondů evropské unie*, s. 24 - 25

¹⁹ Mark Dan/Kantor Tomáš: *Příprava řízení projektů strukturálních fondů evropské unie*, s. 25

měnové unie, jež v souladu s ustanoveními této smlouvy v konečném důsledku zahrne i jednotnou měnu“²⁰.

Na základě Shromáždění evropských regionů, byl Maastrichtskou smlouvou založen Výbor regionů. Jednalo se o poradní orgán hájící zájmy místních a regionálních samospráv v EU, který měl být konzultován mj. v souvislosti se všemi aspekty rozdělování a využívání zdrojů z ERDF. Kromě toho mu náleží také právo vlastní iniciativy. Přestože jeho názory nejsou závazné, ve většině případů jim evropské instituce věnují pozornost. Jeho členy jsou představitelé regionální a místní samosprávy, většina z nich jsou držitelé volených funkcí. Na zasedání Evropské rady v Edinburghu bylo dohodnuto, že dojde ke zdvojnásobení prostředků regionální politiky tak, že z 18,6 miliard ECU v roce 1992 dosáhne v roce 1999 částky 30 miliard ECU. Její pokrytí se mělo zvýšit z 43 % evropské populace na 51 %²¹.

Díky nátlaku Španělska byl na základě Maastrichtské smlouvy založen v roce 1993 Kohezní fond neboli také Fond soudržnosti. Jednalo se o nástroj, který má pomáhat slabším zemím splnit maastrichtská kritéria. Týkal se pouze těch zemí, jejichž HDP nebylo vyšší než 90 % průměru EU, tedy Řecka, Španělska, Portugalska a Irska. Během období 1994–1999 bylo z Kohezního fondu vyčerpáno 16,7 miliard ECU. Je nutné zdůraznit, že Kohezní fond se mezi strukturální fondy nepočítá. V roce 1993 byl také založen Finanční nástroj pro řízení rybolovu, který se stal čtvrtým strukturálním fondem²².

Období let 1993 – 2006

Regionální, resp. strukturální politika se neustále potýkala s řadou problémů, a proto byla na základě dosavadních zkušeností provedena další stěžejní reforma pro období let 2000–2006. EU měla před sebou rozšíření o země střední a východní Evropy, jejichž HDP odpovídal zhruba třetině unijního průměru. Za stávajících podmínek by se přistoupením Polska, Maďarska, České republiky a Slovenské republiky objem fondů musel zvýšit na 48 miliard EUR, přičemž přistoupení všech 10 zemí střední a východní Evropy, Kypru a Malty by si vyžádalo zdvojnásobení této částky. Bylo tedy nezbytné

²⁰ Mark Dan/Kantor Tomáš: *Příprava řízení projektů strukturálních fondů evropské unie*, s. 25

²¹ Mark Dan/Kantor Tomáš: *Příprava řízení projektů strukturálních fondů evropské unie*, s. 25

²² Mark Dan/Kantor Tomáš: *Příprava řízení projektů strukturálních fondů evropské unie*, s. 25 - 26

vyhovět požadavkům stávajících zemí EU a zároveň přizpůsobit regionální politiku zvýšenému počtu členů tak, aby se její účinnost pokud možno nesnížila²³.

Amsterodamská smlouva z roku 1997 potvrdila stěžejní význam strukturální politiky. Na madridském zasedání Evropské rady v roce 1997 byla Evropská komise vyzvána, aby vypracovala materiál zabývající se východním rozšíření EU. Vznikl tak dokument nazvaný Agenda 2000, který nastínil základní směry budoucího vývoje EU. Na tento akční plán poté navazovaly závěry Evropské rady ze zasedání v Berlíně z března 1999 a na tomto základě byla také v červnu 1999 schválena nová nařízení pro strukturální fondy²⁴.

Výsledkem reformy bylo zjednodušení celého procesu, větší koncentrace a efektivita finančních prostředků. Došlo ke snížení prioritních cílů z šesti na tři a k omezení plošnosti poskytované pomoci a zdokonalení kontrol. Nově stanovené cíle měly následující zaměření:

- Cíl 1: podpora rozvoje ekonomicky zaostávajících regionů, které jsou definovány HDP na obyvatele nižším než 75 % průměrného HDP EU.
- Cíl 2: Pomoc regionům, které procházejí ekonomickou a sociální restrukturalizací.
- Cíl 3: Pomoc členským zemím v rozvoji lidských zdrojů a v řešení problému nezaměstnanosti.

Co se konkrétních finančních prostředků týká, bylo na období od 1. ledna 2000 do 31. prosince 2006 vyhrazeno 275 miliard EUR, přičemž 45 miliard mělo připadnout novým členským zemím²⁵.

V neposlední řadě je důležité uvést, že na zasedání Evropské rady v Berlíně byly vytvořeny nové finanční nástroje pro pomoc kandidátským zemím: fondy ISPA a Sapard. Jednalo se o fondy, z nichž byly financovány především projekty zaměřené na životní prostředí, dopravní sítě a zemědělství; na léta 2000–2006 bylo vyčleněno 80 miliard EUR.

²³ Mark Dan/Kantor Tomáš: *Příprava řízení projektů strukturálních fondů evropské unie*, s. 26

²⁴ Mark Dan/Kantor Tomáš: *Příprava řízení projektů strukturálních fondů evropské unie*, s. 26

²⁵ Mark Dan/Kantor Tomáš: *Příprava řízení projektů strukturálních fondů evropské unie*, s. 26

Oba nástroje byly doplněním programu PHARE, který vznikl již v roce 1989, původně pouze pro Polsko a Maďarsko, později se přidaly i další kandidátské země²⁶.

²⁶ Mark Dan/Kantor Tomáš: *Příprava řízení projektů strukturálních fondů evropské unie*, s. 26 - 27

4. Specifikace programových období České republiky v letech 2007-2013 a 2014-2020

Evropská unie v rámci své hospodářské a sociální soudržnosti snaží o vyrovnaný ekonomický rozvoj členských zemí, zlepšování jejich životního prostředí a podporu zaměstnanosti. Dále podporuje územní spolupráci na úrovni přeshraniční, nadnárodní a meziregionální. Evropská unie funguje na principu solidárního přístupu bohatších států společenství vůči těm ekonomicky slabším neboli chudším. To znamená, že ekonomicky silnější státy přispívají do rozpočtu společenství Evropské unie vyšší částkou.

V této kapitole jsou popsána dvě programovací období a to uplynulé období v letech 2007-2013 a současné programovací období 2014-2020.

Fondy Evropské jsou důležitým prostředkem k výkonu hospodářské a sociální soudržnosti. Fondy slouží k eliminaci ekonomických a sociálních rozdílů mezi jednotlivými členskými státy a regiony v České republice.

4.1. Programové období 2007-2013

V tomto období Evropská unie vydala na politiku soudržnosti všem svým členským zemím částku v přibližném objemu 347 miliard EUR. Pro představu tato částka činí 35 % celkového rozpočtu evropského společenství. České republice bylo vyčleněno 26 miliard EUR. Investic jednotlivých států byli, vázány na tak zvanou Lisabonskou strategii, pomoc růstu a zaměstnanosti. K čerpání finančních prostředků musely všechny státy v tomto období mít vyhotoven Národní strategický referenční rámec schválený Evropskou komisí. Cíle České republiky, kterými se zavázala k plnění skrze fondy Evropské unie, byly:

- konkurence schopná česká ekonomika
- atraktivní prostředí
- vyvážený rozvoj
- otevřená, flexibilní a soudržná společnost

Národní strategický referenční rámec České republiky pro období 2007-2013

Je základním dokumentem pro Českou republiku k využívání fondů Evropské unie pro období 2007-2013. Vychází z dokumentu Národního rozvojového plánu České republiky, zakotveném v usnesení Vlády České republiky č. 175/2006.

Národní strategický referenční rámec udává systém operačních programů politiky hospodářské a sociální soudržnosti 2007-2013, jejichž prostřednictvím budou jednotlivé prioritní osy realizovány²⁷. Dne 27. července 2007 byl přijat Evropskou komisí ke schvalovacímu procesu.

Operační programy 2007-2013

V tomto uplynulém období Česká republika využívala celkem 26 operačních programů majících tři cíle:

❖ Cíl konvergence

jeho úkolem byla podpora hospodářského a sociálního rozvoje v zaostávajících regionech států Evropské unie. Na tento cíl bylo České republice vyčleněno 25,8 miliardy EUR a spadaly do něho všechny regiony soudržnosti, mino hlavního města Prahy.

Regionální operační programy (ROP) pro regiony soudržnosti (NUTS II):

- ROP NUTS II Střední Čechy
- ROP NUTS II Jihozápad
- ROP NUTS II Střední Morava
- ROP NUTS II Severovýchod
- ROP NUTS II Jihovýchod
- ROP NUTS II Moravskoslezsko
- ROP NUTS II Severozápad²⁸

²⁷ <http://www.strukturalni-fondy.cz/cs/Fondy-EU/Programove-obdobi-2007-2013/Dokumenty/Strategie-dokumenty/Narodni-strategicky-referencni-ramec-CR-2007-2013>, (28.9. 2014)

²⁸ <http://www.strukturalni-fondy.cz/cs/Fondy-EU/Programove-obdobi-2007-2013/Programy-2007-2013>, (28.9.2016)

Pro tyto regionální programy byla vyčleněna částka 4,66 miliard EUR.

Tematické operační programy:

- OP Doprava
- OP Výzkum a vývoj pro inovace
- OP Podnikání a inovace
- OP Vzdělávání pro konkurenceschopnost
- OP Životní prostředí
- OP Lidské zdroje a zaměstnanost
- OP Technická pomoc
- Integrovaný operační program²⁹

Pro tyto programy s tematickými okruhy byla vyčleněna částka 21,23 miliard EUR.

❖ **Cíl Regionální konkurenceschopnost a zaměstnanost**

z tohoto cíle bylo umožněno čerpání finančních prostředků těm regionům, které nečerpaly z cíle Konvergence. Pro Českou republiku byla vyčleněna do tohoto cíle částka 0,42 miliardy Eur a po něho spadalo hlavní město Praha s těmito operačními programy:

- OP Praha Konkurence schopnost
- OP Praha Adaptabilita

❖ **Cíl Evropská územní spolupráce**

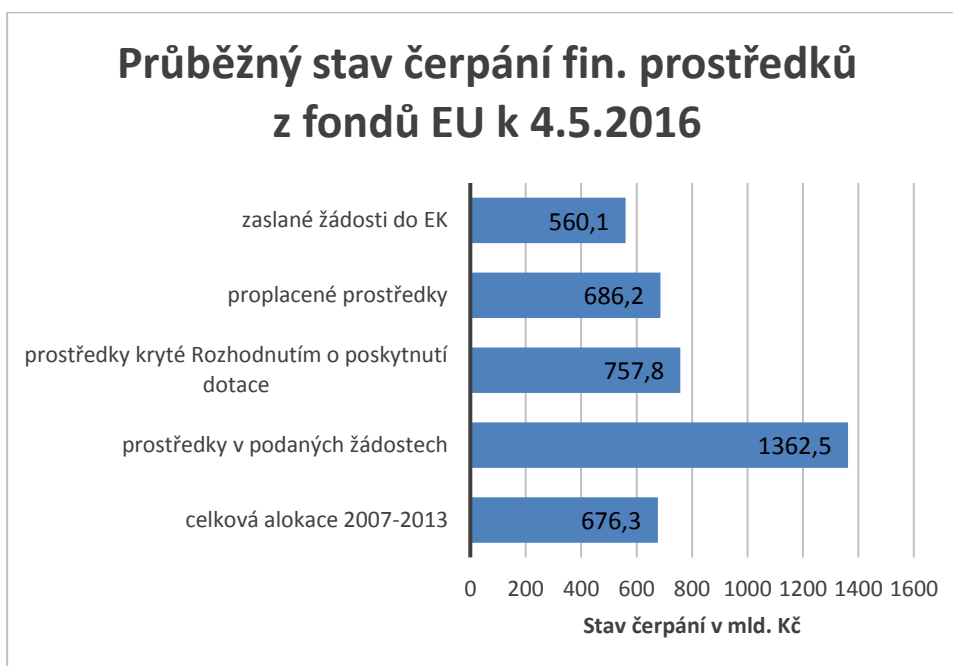
z tohoto cíle pramenila podpora nadnárodní spolupráce regionů, přeshraniční spolupráce a meziregionální. Na tento cíl byla v naší zemi vyčleněna částka 0,39 miliard Eur a dotýká se všech regionů naší vlasti. Finanční prostředky bylo možné čerpat z devíti operačních programů:

- OP Přeshraniční spolupráce ČR-Slovensko

²⁹ <http://www.strukturalni-fondy.cz/cs/Fondy-EU/Programove-obdobi-2007-2013/Programy-2007-2013>, (28.9. 2016)

- OP Přeshraniční spolupráce ČR-Rakousko
- OP Přeshraniční spolupráce ČR-Bavorsko
- OP Přeshraniční spolupráce ČR-Polsko
- OP Přeshraniční spolupráce ČR-Sasko
- OP Mezuregionální spolupráce – zapojeny všechny státy EU, Norsko, Švýcarsko
- OP Nadnárodní spolupráce – Německo, Maďarsko, Slovinsko, Slovensko, Polsko, Rakousko, ČR, Itálie a část Ukrajiny
- ESPON 2013
- INTERACT II – všechny členské státy³⁰

Graf č. 1: Přehled čerpání finančních prostředků z EU k 4. 5. 2016

Zdroj: <http://www.dotaceeu.cz/cs/Informace-o-cerpani>

³⁰ <http://www.strukturalni-fondy.cz/cs/Fondy-EU/Programove-obdobi-2007-2013/Programy-2007-2013>, (28.9. 2016)

4.2. Programovací období 2014-2020

Během roku 2011 byl naší vládou vypracováván dokument pojmenovaný „Souhrnný návrh zaměření budoucí kohezní politiky EU po roce 2013 v podmínkách České republiky“. Ten měl za úkol definovat priority pro rozvoj České republiky, na které bude moci čerpat finanční prostředky z fondů unie.

Dalším krokem v přípravě na nové programovací období bylo schválení usnesení s názvem „Podklad pro přípravu Dohody o partnerství pro programovací období 2014-2020“.

Dohoda o partnerství předmětného programovacího období stanovuje efektivní kroky pro čerpání fondů a vymezení jednotlivých programů. Dohoda o partnerství a programů pro období 2014-2020 byla předložena Evropské komisi 17. 04. 2014.

Dohoda o partnerství a programů pro programovací období 2014-2020

Dohoda o partnerství je důležitým dokumentem pro čerpání financí Evropských strukturálních a investičních fondů pro období 2014-2020. Obsahuje vyhodnocení sociální a ekonomické situace České republiky, tedy komplexní potenciál na úseku rozvoje, možností a rozdílností na úrovni evropské, národní a regionální. Přesně pojmenovává přednostní nároky a předpokládané výsledky v průběhu celého období. Jejím obsahem je klíč předběžných opatření, jež jsou povinná splnit, proto aby České republice bylo umožněno čerpat prostředky z fondů Evropské unie.

Jedná se o nadřazený dokument pro programovací období 2014-2020, ze kterého se odrážejí další dokumenty. Dohoda o partnerství detailně neřeší jednotlivé programy, pouze jsou zde popisovány v širších souvislostech.

Cílem dokumentu je vytvoření základu pro co nejlepší čerpání financí z fondů Evropské unie a docílení souladu všech dotčených orgánů a aktérů v naší republice.

Příprava tohoto dokumentu trvala téměř tři roky do jeho finální podoby, které bylo zakončeno dne 26.08.2014 schválením Evropskou komisí.

Charakteristika programového období 2014-2020

Pro programové období 2014-2020 byly z fondů Evropské unie pro Českou republiku alokovány finanční zdroje ve výši přibližně 24 miliard EUR. Zákonodárny podklad pro toto období byl vypracován a schválen Evropskou komisí. Účelem podkladu je, aby zde probíhala spolupráce mezi fondy, programy a to i na národní úrovni.

Jde tedy o naplnění strategie EU 2020 - Strategie pro inteligentní a udržitelný růst podporující začlenění. Pro efektivnější čerpání prostředků z fondů EU, všechny členské státy předložili Evropské komisi Dohodu o partnerství zmiňovanou v předchozí kapitole, které sama komise schvalovala. K efektivitě čerpání prostředků napomáhají také operační programy rozdělováním do jednotlivých oborů.

Odlišnosti v programovacích obdobích

Mezi jednotlivými programovacími obdobími 2007-2013 a 2014-2020 došlo k některým změnám směrem k financování z fondů unie. Ke změnám došlo plošně na evropské i české úrovni.

Některé odlišnosti od předcházejícího období na evropské úrovni:

- rozšíření počtu fondů o fondy Politiky rozvoje venkova a Společné námořní a rybářské politiky,
- nastavení systému předběžných podmínek,
- důraz na posílení strategického řízení a plánování při přípravě a realizaci, programového období, Dohody o partnerství či jednotlivých programů a obecně na kvalitu strategické práce v ČR,
- vyšší měřitelnost přínosu podpořených operací,
- finanční závislost na rychlosti a kvalitě čerpání,
- vyšší míře uplatnění územně specifického přístupu a využití integrovaných nástrojů,
- vyšší míra uplatnění finančních nástrojů na úkor dotací³¹.

Odlišnosti oproti přecházejícímu období na české úrovni:

³¹ <http://www.strukturalni-fondy.cz/cs/Fondy-EU/2014-2020/Operacni-programy>, (28.9. 2016)

- snížení počtu tematických OP a stanovení jednoho Integrovaného regionálního operačního programu,
- Jednotné metodické prostředí,
- zjednodušení administrativy.³²

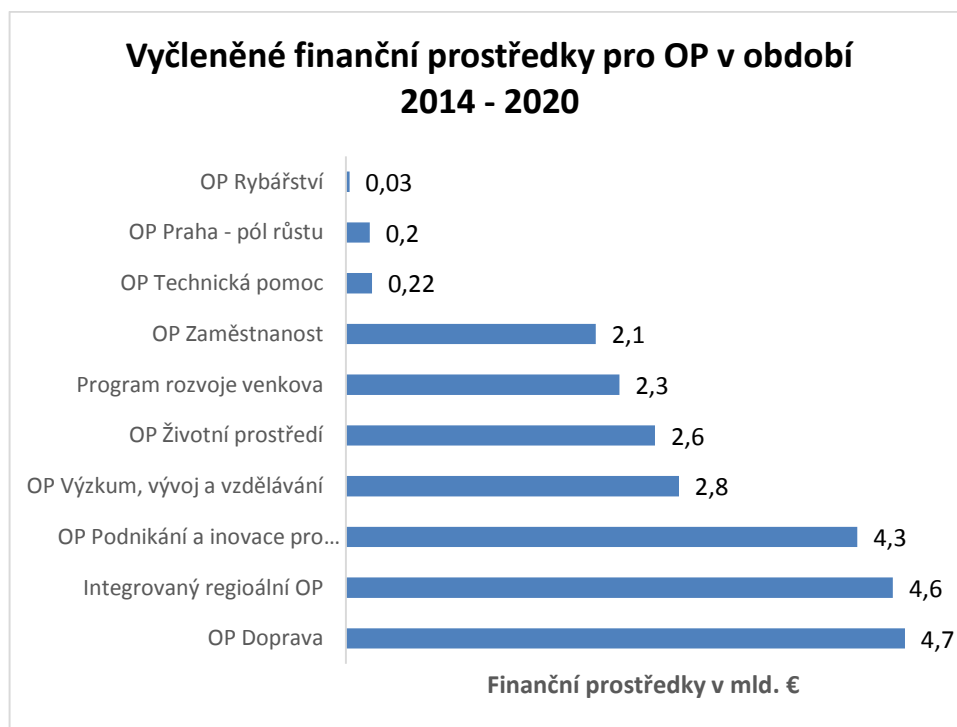
Operační programy 2014-2020

Jednotlivé operační programy jsou tvořeny jimi příslušnými odbory působnosti a dále konzultovány na regionální, místní, hospodářské a sociální úrovni a v neposlední řadě v neziskovém odvětví.

Uvedením do vzájemného souladu dokumentů je v kompetenci Ministerstva pro místní rozvoj České republiky. To má za úkol projednané dokumenty dát do souladu s Evropskou unií.

Programy pro programové období 2014-2020 jsou stanoveny usnesením vlády České republiky č. 867 vydaného dne 28.11.2012.

Graf č. 2: Celkový objem finančních prostředků pro ČR v období 2014-20

Zdroj: <http://www.dotaceu.cz/cs/Fondy-EU/2014-2020/Operacni-programy>

³² <http://www.strukturalni-fondy.cz/cs/Fondy-EU/2014-2020/Operacni-programy>, (28.9. 2016)

Operační programy pro období 2014-2020:

- **Operační program Podnikání a inovace pro konkurenceschopnost**, vedený Ministerstvem průmyslu a obchodu,
- **Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání**, vedený Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy,
- **Operační program Zaměstnanost**, vedený Ministerstvem práce a sociálních věcí,
- **Operační program Doprava**, vedený Ministerstvem dopravy,
- **Operační program Životní prostředí**, vedený Ministerstvem životního prostředí,
- **Integrovaný regionální operační program**, vedený Ministerstvem pro místní rozvoj,
- **Operační program Praha - pól růstu ČR**, vedený Magistrátem hlavního města Prahy,
- **Operační program Technická pomoc**, vedený Ministerstvem pro místní rozvoj,
- **Operační program Rybářství 2014-2020**, vedený Ministerstvem zemědělství,
- **Program rozvoje venkova**, vedený Ministerstvem zemědělství.³³

Programy přeshraniční spolupráce:

- **Interreg V-A Česká republika - Polsko**, vedený Ministerstvem pro místní rozvoj,
- **Interreg V-A Slovenská republika - Česká republika**, vedený na území České republiky Ministerstvem pro místní rozvoj,
- **Interreg V-A Rakousko - Česká republika**, vedený na území České republiky Ministerstvem pro místní rozvoj;
- **Program přeshraniční spolupráce Česká republika - Svobodný stát Bavorsko Cíl EÚS 2014-2020**, vedený na území České republiky Ministerstvem pro místní rozvoj,
- **Program spolupráce Svobodný stát Sasko - Česká republika 2014-2020**, vedený na území České republiky Ministerstvem pro místní rozvoj.³⁴

³³ <http://www.strukturalni-fondy.cz/cs/Fondy-EU/2014-2020/Operacni-programy> (28.9. 2016)

³⁴ <http://www.strukturalni-fondy.cz/cs/Fondy-EU/2014-2020/Operacni-programy> (28.9. 2016)

Programy nadnárodní a meziregionální spolupráce:

- Program nadnárodní spolupráce **Interreg CENTRAL EUROPE**, vedený na území České republiky Ministerstvem pro místní rozvoj,
- Program nadnárodní spolupráce **DANUBE**, vedený na území České republiky Ministerstvem pro místní rozvoj,
- Program meziregionální spolupráce **INTERREG EUROPE**, vedený na území České republiky Ministerstvem pro místní rozvoj,
- Program meziregionální spolupráce **ESPON 2020**,
- Program meziregionální spolupráce **INTERACT III**,
- Program **URBACT III**.³⁵

³⁵ <http://www.strukturalni-fondy.cz/cs/Fondy-EU/2014-2020/Operacni-programy> (28.9. 2016)

5. Charakteristika a funkce obce, výchozí analýzy

Tato diplomové práce je věnována rozvoji jihočeské Obce Malenice. V první části této kapitoly jsou shrnuty zjištěné informace o historii a struktuře dané obce. Druhá část se věnuje zejména demografické struktuře obce a poslední třetí část je zaměřena na sociální a ekonomickou charakteristiku území.

Metody použité k vypracování této kapitoly diplomové práce: analýza dokumentů a dostupných dat, rozhovory. Požadované informace týkající se demografické struktury jsou vzhledem k datu posledního sčítání lidu v České republice uskutečněném v roce 2001, poměrně zastaralé. Tyto údaje byly čerpány z internetových stránek institucí zabývajících se sběrem a vyhodnocováním dat.

5.1. Kulturní a historická charakteristika

Pohled na nejstarší dějiny Malenic nám poskytuje archeologický výzkum, podle něhož lze usuzovat, že k osídlení zdejší krajiny došlo v době železné. Výraznou úlohu zde hrál chov skotu, pro který zde byly příhodné podmínky. Již v pravěku mohly budit zájem zlatonosné uloženiny podél řeky Volyňky a jejích přítoků. Poslední zbytky rýžoviště se nacházejí například u mostu v Malenicích.

Objasněny nejsou ani vlastní počátky dějin dnešní obce, které nepochybně sahají před první písemnou zmínku. Pravděpodobně jsou spojeny s kolonizačním osídlením této oblasti v průběhu 12. a 13. století. Nejstarší spolehlivá písemná zpráva se zachovala z roku 1318, kdy se poprvé uvádí první držitel Dětřich Malenic.

Již při prvním letmém pohledu zaujme ráz okolní krajiny, jíž vévodí vrcholky kopců Betaň, Háje, Bukovec, Pátek, Věmec, Čerenec. Poloha katastrálního území (cca 986 ha), rozkládajícího se po obou březích řeky Volyňky souvisí s častými povodněmi. Za posledních 10 let byla obec několikrát zaplavena.

V obci Malenice je několik kulturních i přírodních zajímavostí:

Kostel sv. Jakuba Většího. Presbytář z počátku 14. století, loď z let 1708-1709. Dnešní podoba je z roku 1885. Na zdi za oltářem zbytky nástěnných maleb z 1. poloviny 14. století: Smrt Panny Marie, Zmrtvýchvstání, Misericordia Domini a smrt sv. Vavřince,

Adam a Eva v ráji - nástěnná malba ze 14. století na pravé boční stěně, kamenná kroupka u kostelního schodu, cínová křtitelnice v kostele.

Hřbitov kolem kostela, před vchodem kříž z roku 1797.

Hrobka architekta Josefa Zítka (1832 - 1909). Slavnostní odhalení busty Josefa Zítka, od sochaře Stanislava Hanzlíka, ve dnech 14. - 15. září 1963.

Farní budova, původně stará tvrz, která byla slavnostně otevřena po celkové rekonstrukci v roce 2014.

Kaple sv. Václava na vrchu Hůrka (jihovýchodně nad obcí). Postavena v duchu románské rotundy na náklady archiváře Františka Teplého a dne 25. září 1932 slavnostně posvěcena. V roce 2003 byla komplexně opravena, v současné době slouží jako poutní místo při zářijové Václavské pouti.

Slovanské mohyly v okolí Malenic.

Boží muka na mostě se sochou sv. Jana Nepomuckého a kříž z roku 1893. Pod kostelem, v místech nynějšího hlavního vchodu, stávala kaple sv. Jana Nepomuckého. Ke konci 18. století byla tato kaple zbořena a socha přemístěna na most přes řeku Volyňku. K celkové rekonstrukci této kapličky došlo v roce 2006.

Pamětní deska na domku číslo popisné 102, kde žil a pracoval archivář František Teplý. Slavnostně odhalena dne 12. června 1955.

Zemědělská usedlost číslo popisné 3 ve Straňovicích z 1. poloviny 19. století, vjezd s nástavcem. Stavba tzv. selského baroka, autorství Jakuba Bursy není prokázáno. Rekonstruována v roce 2008.

Starý hamr číslo popisné 70, bývalý mlýn na Volyňce 200 let starý. Mlýn zrušen v roce 1920. Hamr chráněn jako technická památka.

Pamětní deska plk. Aloise Šedivého na ZŠ Malenice odhalena dne 21. května 2005.

Z přírodních památek můžeme připomenout jeskyni v Jiříčků skále. Skalní útvar krystalického vápence na severním okraji vsi nad levým břehem Volyňky. Jeskyně při úpatí byla objevena roku 1920 firmou Minibergrů z Volyně, při záměru těžit přítomný vápenc. Vstupní otvor je vysoký přibližně dva metry. Stěny jsou pokryty shluky

sraženého vápence. Přítomný průvan je důkazem o spojení s položaneseným komínem na povrchu. Velké množství kostí nalezených v písčitém nánosu vnitřní chodby svědčí o tom, že jeskyně sloužila divoké zvěři jako útočiště i úkryt již v době ledové.

Mezi nejvýznamnější prvky zeleně obce patří kaštan u hřbitovního vchodu, vysazen na paměť svatby císaře Františka Josefa, stáří 160 let. Skupina listnáčů u Pravdova mlýna, typický krajinný prvek, vysázený bývalými mlynáři pro zeleň v okolí mlýna, stáří cca 112 let. Červený buk u kulturního domu, vysázený archivářem Františkem Teplým. Malokvěté lípy u kříže na cestě do Zálezel, vysázeny v roce 1880 na počest svatby korunního prince Rudolfa. Velkolisté lípy na cestě ke hřbitovu, vysázeny občany na okrasu, stáří 110 let. Jeffreyovy kanadské borovice u čísla popisné 111, věk 72 let³⁶.

5.2. Demografická struktura obce

Počet obyvatel

K 31. prosinci 2015 žilo v obci 669 obyvatel. K 31. prosinci 2014 bylo 659 obyvatel. Při sčítání lidu ČR v roce 2001 byl zjištěn počet obyvatel ve výši 595. Srovnáme-li tyto údaje, zjistíme, že počet obyvatel plynule stoupá.

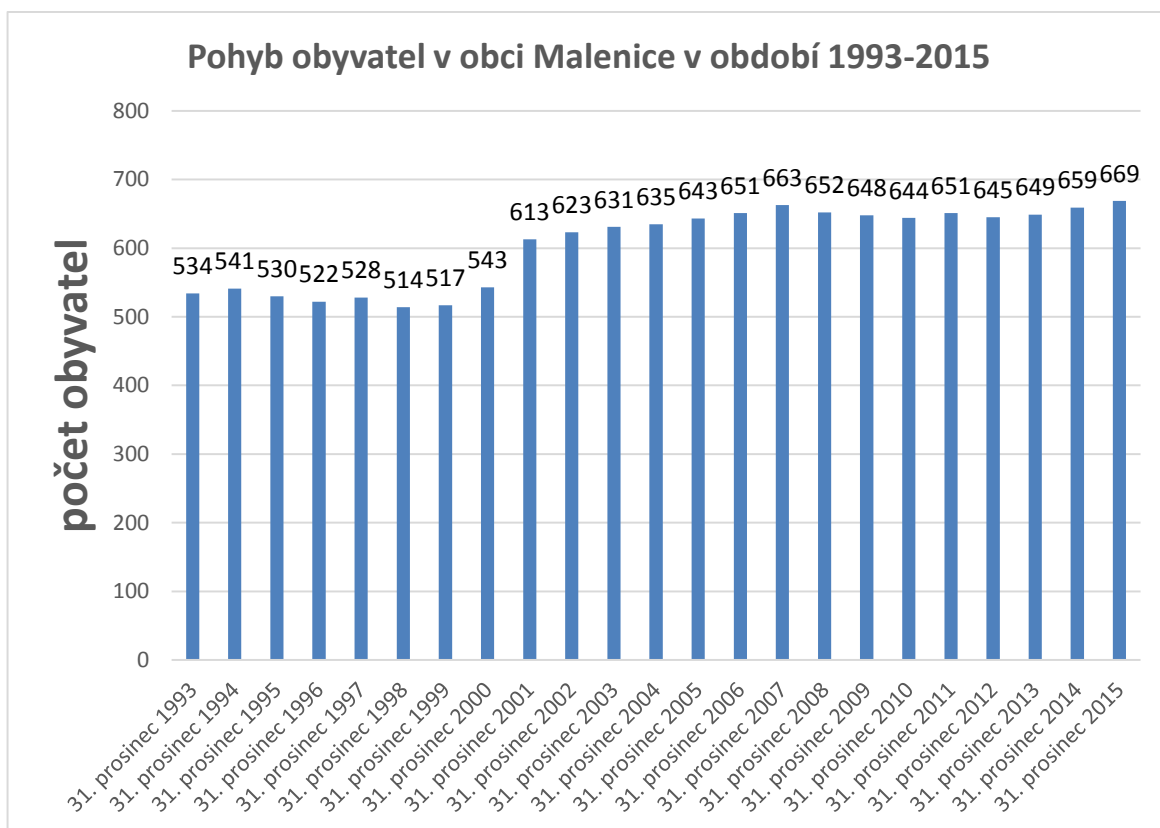
Po povodni v roce 2002 došlo k celkové rekonstrukci obecních komunikací i veškerého prostranství, díky čemuž se zvýšila atraktivita obce. Došlo k nové bytové výstavbě jak rodinných, tak řadových domků, tím samozřejmě narostl počet trvale žijících občanů. V současné době jsou v nabídce k prodeji obecní stavební parcely s již zajištěnou občanskou vybaveností. I toto rozšíření zastavitelného území znamená v budoucnu navyšování počtu obyvatel.

Při porovnávání stavu obyvatelstva Malenic vždy k 31.12. v období 1993 - 2015 zjistíme největší propad v letech 1998-1999, poté přišel opět vzrůst počtu obyvatel³⁷.

³⁶ Majer Luboš: *Program rozvoje města* – bakalářská práce s. 26 - 27

³⁷ Majer Luboš: *Program rozvoje města* – bakalářská práce s. 28

Graf č. 3: Pohyb obyvatelstva v období 1993 – 2015

Zdroj: Český statistický úřad

Tabulka č. 1: Věková struktura obce k 1. lednu 2016

Obyvatelstvo dle věku	Počet obyvatel	Procentuální podíl obyvatel obce
0 – 14	110	16,4
15 – 64	449	67,2
65 a více	110	16,4
Celkem	669	100,00

Zdroj: Český statistický úřad

Největší zastoupení v obci Malenice je u ekonomicky aktivního obyvatelstva, 67,2 %, srovnatelné zastoupení mají osoby ve věku 0-14 let s důchodci ve věkové kategorii 65+ ve výši 16,4 %.

6. Sociální a ekonomická charakteristika území

Míra nezaměstnanosti

V obci bylo k 31. 08. 2016 13 občanů registrovaných na Úřadu práce ve Strakonících, tj. 2,9 % míra nezaměstnanosti.

K 31. 08. 2016 byla míra nezaměstnanosti v obci 2,9 %, v okrese Strakonice 4,6 %, v Jihočeském kraji 3,3 %, míra nezaměstnanosti v celé ČR pak byla 5,3 %. Z uvedených dat lze jednoznačně dovodit, že v našem kraji je nejmenší nezaměstnanost z celé republiky. Míra nezaměstnanosti v obci se neustále drží pod celorepublikovým stavem.³⁸

Zaměstnanost – nabídka a poptávka práce

Nabídka práce v Malenicích je malá, proto většina ekonomicky aktivních obyvatel dojíždí za prací do blízkých měst jako Čkyně, Volyně, Strakonice, Vimperk, Písek. V obci nesídlí žádný podnik, který by mohl zaměstnat více pracovníků. Velkou část pracujících obyvatel proto tvoří živnostníci, zejména tesaři, zedníci, zemědělci atd.

Průměrné příjmy

V porovnání s průměrem za celou Českou republiku rostla zaměstnanost v Jihočeském kraji dynamičtěji. Průměrná hrubá měsíční mzda na fyzickou osobu dosáhla k 31. 08. 2016 v Jihočeském kraji 23.692 Kč. Dosažená mzda na fyzické osoby je v kraji o 2.680 Kč nižší než průměr České republiky a v pořadí krajů tak připadá na Jižní Čechy až 10. místo. Nejvyšší mzdy jsou již tradičně v hlavním městě Praze. K 31. 08. 2016 činí průměrná měsíční mzda 26.372 Kč v ČR. Celkový ukazatel průměrné měsíční mzdy v krajích se v současné době nevypočítává. Souhrnné informace jsou k dispozici pouze pro výše uvedenou podnikatelskou sféru, ostatní profese jsou rozděleny zvlášť.³⁹

Podniky

Nachází se zde zrekonstruovaná prodejna Jednoty SD Volyně s komplexní nabídkou smíšeného zboží zaměstnávající 7 pracovních sil.

³⁸ Majer Luboš: *Program rozvoje města* – bakalářská práce s. 26

³⁹ Majer Luboš: *Program rozvoje města* – bakalářská práce s. 32

Firma ADU.CZ s.r.o. poskytuje klientům komplexní ekonomické služby, zejména auditorskou činnost, daňové poradenství, účetní a finanční poradenství. Tyto činnosti vykonává prostřednictvím daňových poradců, kteří jsou členy Komory daňových poradců České republiky a auditorů zapsaných v seznamu auditorů Komory auditorů České republiky.⁴⁰ Zde je zaměstnáno 5 občanů.

V obci má pronajatý areál bývalého JZD firma Šumava, a. s., Nišovice obhospodařující pozemky v obci.

Mezi živnostmi v obci můžeme zahrnout kamenictví REMI ITAL GRANIT s. r. o., pohostinství, rodinnou farmu s výukou jízdy na koni, kadeřnictví, kosmetiku, masáže, manikúru a pedikúru a mnoho dalších.

Tabulka č. 2: Bytová situace

Počet bytů celkem		Rok 2011 283
Počet domů	domy obydlené	201
	domy neobydlené	82
domy obydlené	rodinné domy	194
z toho	bytové domy	3

Zdroj: český statistický úřad

Z celkového počtu 257 bytů celkem k 26. 03. 2011 je 245 čísel popisných, včetně 82 rekreačních chalup.

Dle poslední změny Územního plánu obce ze dne 10. 07. 2006 je rozšířená lokalita pro výstavbu rodinných domů. Stavební parcely jsou připraveny pro 19 rodinných domů.

⁴⁰ <http://www.adu.cz/> - 2.6.2016

Školství

Na území obce se nachází základní škola a mateřská škola. Základní škola a Mateřská škola Malenice je trojtřídní škola tvořená 1. až 5. ročníkem. Spádově patří do školního obvodu Malenice Straňovice a Zlešice, školu však navštěvují i děti z jiných obcí. 2. stupeň pak žáci navštěvují v ZŠ Volyně, někteří přecházejí do strakonických škol nebo ZŠ a MŠ Čkyně.

Škola sídlí v budově na návsi. Kromě tříd se v ní nachází ještě tělocvična, počítačová učebna, prostory školní družiny a v přízemí je umístěna obecní knihovna. Ke škole patří vydlážděný školní dvůr, travnatý prostor pro hry a velká školní zahrada, na které se v roce 2007 vybudovalo multifunkční hřiště, 50 m běžecká dráha a doskočiště.

Ve školním roce 2014/2015 měla škola 32 žáků. Málopočetné třídy umožňují individuální přístup a kvalitní rozvoj osobnosti dítěte. V tomto školním roce se vyučuje podle Vzdělávacího programu Základní škola, v 1. a 2. ročníku pak podle Školního vzdělávacího programu START. Jako cizí jazyk se vyučuje od třetího ročníku angličtina. Pro děti se pořádají různé kulturní a sportovní akce (kurz plavání, sportovní olympiáda, Den dětí, Mikulášská nadílka, Vánoční besídka, Maškarní karneval aj.). Žáci se zapojují i do života obce, vystupují s připraveným programem při Svátku matek či Večeru pro seniory⁴¹.

Prostory školy využívají i jiné organizace a skupiny, děti se mohou účastnit nácvičku mažorettek, kurzu keramiky, docházejí do Junáka, v tělocvičně probíhá i cvičení žen.

Při škole působí Nadační fond Prvosenka, který se snaží z darů rodičů a sponzorů napomáhat zlepšování prostředí školy a přispívat na nadstandardní péči o žáky⁴².

Mateřská škola byla založena podle zápisu v kronice školky 01. 04. 1968 převedením ze zemědělského útulku. Prostory byly vybudovány v budově tehdejší ZDŠ – nyníjší ZŠ a to bez školní vývařovny. Od 01. 11. 1969 byl zahájen provoz v adaptované budově - v domku archiváře Teplého a do provozu byla dána školní vývařovna, která zároveň byla i pro děti tehdejší ZDŠ. Dne 26. května 1985 byla slavnostně otevřena nově

⁴¹ Majer Luboš: *Program rozvoje města* – bakalářská práce s. 34

⁴² <http://www.skolamalenice.cz/zs.html>

postavená budova mateřské školy, která funguje doposud, současně i jako školní jídelna pro děti základní školy.

Dne 01. 09. 2002 přešla Mateřská škola Malenice na Rámcový program předškolního vzdělávání. Dne 01. 01. 2003 dochází k organizační změně – MŠ se stává součástí právního subjektu Základní škola Malenice. Dne 01. 01. 2006 se mění název na Základní škola a Mateřská škola Malenice.

MŠ Malenice je jednotřídní s počtem žáků 28 ve věku od 3 do 6 let. Jedná se o venkovskou školu, a proto je její činnost orientována k tomuto prostředí. Děti si prohlubují a získávají nové poznatky, využívá se okolí, zejména se zaměřením na přírodu, změny v ní a dobré chování nejenom v přírodě, ale i v obci. Do výchovně vzdělávací činnosti zde zařazují prvky ekologické výchovy. Společně s dětmi ZŠ se MŠ zapojuje do kulturního dění v obci – jako je např. kulturní vystoupení pro občany na Vánoce, Den matek, vítání občánků.

Děti se zde začínají seznamovat s prací na PC formou jednoduchých her přímo pro předškolní děti⁴³. Dětem s vadou řeči je zde věnována odborná logopedická péče.⁴⁴

Zdravotnictví

V místě se od roku 2006 nenachází žádné zdravotnické zařízení. Občané dojíždějí za lékařskou péčí do blízkého města Volyně. Zde jsou soustředěny ordinace praktických lékařů pro dospělé i děti, zubních lékařů, ortopedie. Je zde v provozu Léčebna pro dlouhodobě nemocné. V obci Čkyně, vzdálené od Malenic pět kilometrů, jsou rovněž ordinace praktických lékařů, dentistů a ordinace ženského lékaře. Nejbližší nemocnice se nachází ve Strakonících (16 km) či ve Vimperku (12 km)⁴⁵.

Sociální péče

V obci není žádné zařízení poskytující sociální služby. V současné době je sice vytvořen projekt Domu s pečovatelskou službou, dosud se však nenašel vhodný sponzor a provozovatel tohoto systému poskytování sociálních služeb.

⁴³ <http://www.skolamalenice.cz/index.php/2013-06-15-12-38-04/2013-06-15-12-49-13>

⁴⁴ Majer Luboš: *Program rozvoje města* – bakalářská práce s. 35

⁴⁵ Majer Luboš: *Program rozvoje města* – bakalářská práce s. 36

Sociální péči o občany zajišťuje Charita Malenice. Svoji činnost zahájila v roce 2002 dobrovolnickou činností. Od roku 2005 je právním subjektem, je součástí Neziskové humanitární organizace Diecézní charita České Budějovice (DCHČB), která je významným nestátním poskytovatelem sociálně-zdravotních služeb v Jihočeském kraji. Je zřízena katolickou církví a jejím posláním je pomoc lidem v nouzi bez ohledu na jejich příslušnost k rase, národnosti či náboženství.⁴⁶

Pečovatelská služba Charity Malenice je terénní služba sociální péče pro seniory a dospělé osoby se zdravotním postižením z Malenic a okolí. Cílem služby je podporovat soběstačnost uživatelů a umožnit jim co nejdéle setrvat ve svém přirozeném sociálním prostředí - tedy ve vlastní domácnosti.

Předem dojednané úkony pečovatelské služby vždy odpovídají individuální potřebě a přání uživatele, řídí se Zákonem o soc. službách č. 108/2006 sbírky, vyhláškou MPSV ČR a dle platného ceníku jsou poskytována za úhradu⁴⁷.

Rekreace (rekreační oblasti)

Obec patří mezi lokality s dobrým životním prostředím. Po již zmíněné povodni v roce 2002, došlo k rekonstrukci nejen komunikací, veřejných prostor, ale také rodinných domků, které byly vodním živlem poškozeny. Obec prošla velkou změnou a stala se vítanou zastávkou projíždějících cyklistů či místem dlouhodobého rekreačního pobytu. Při řece Volyňce je tzv. chatová oblast. Přímo v obci se nachází několik rekreačních chalup, které jsou přes rok pravidelně navštěvovány svými majiteli a jejich přáteli, kteří si toto místo oblíbili pro bohatý společenský život (Masopust, Obecní ples, dětské maškarní, Hasičský ples, Velikonoční neckyjáda, stavění máje, Den dětí, Den matek, pouťová zábava pod širým nebem, turnaje - volejbal, nohejbal, fotbal, drakyjáda, Svatováclavská pouť, Hubertská zábava, Mikulášská nadílka, Vánoční besídka, Silvestr).

V roce 2007 byla dokončena rekonstrukce multifunkčního hřiště s umělým povrchem, to je nyní možno si pronajmout ke sportovním účelům jak rekreanty, tak i občany.

⁴⁶ <http://malenice.charita.cz/vyhledavani-v-adresari/?tab=people&show=organizace#directory> – 2.6.2016

⁴⁷ Majer Luboš: *Program rozvoje města* – bakalářská práce s. 36

V místě jsou ubytovací prostory na ranči „M“, na rodinné farmě s možností výuky jízdy na koni, dále pak rovněž v soukromí.

Z obce je možno vyjet za historií (Český Krumlov, Hluboká nad Vltavou, České Budějovice), za kulturou (České Budějovice, Český Krumlov, Prachatice, Strakonice), za sportem (Šumava – Zadov, Špičák, Kvilda, Horská Kvilda, Kubova Huť) atd.⁴⁸

Občanská vybavenost

Celá obec, včetně částí Zlešice a Straňovice, je napojena na obecní vodovod, je odkanalizována a od roku 1992 napojena na ČOV. Vodovod, ČOV a dvě úpravny vody jsou v majetku obce a jejich provoz také obec zajišťuje. Celá obec je také od roku 1999 plynofikována. Obec dokončila v roce 2007 výstavbu infrastruktury komplexu tzv. POLE I. pro 20 stavebních parcel, které byly prodány za účelem výstavby rodinných domků.

Obcí prochází cyklotrasy č. 121, 1247b, 1248 a v současné době se další projednává podél řeky Volyňky, ze Strakonice do Vimperka až Borové Lady. V obci je zavedeno třídění odpadu, je zde sedm stanovišť kontejnerů na sklo, papír, plasty. Každý měsíc se provádí sběr železného šrotu, velkoobjemového a nebezpečného odpadu. Domovní odpad je zajištěn pravidelným svozem 1x za čtrnáct dnů. Jsme zapojeni v programu Zelená obec. I další objekty v majetku obce tj.: dům číslo popisné 102, který slouží k činnosti místním spolkům, Charitě Malenice a MAS Šumavsko, z. s., objekt bývalé fary č. p. 1 – jsou po rekonstrukci vytápěny tepelnými čerpadly. V katastru obce se nachází fotovoltaická elektrárna soukromé firmy.

V obci působí několik spolků a organizací: SDH, myslivci, rybáři, Skaut, TJ Sokol, Obec baráčníků. V rámci svých aktivit SDH Malenice pořádá např. Den dětí, Hasičský bál, soutěž „O pohár starosty“. TJ Sokol, založený v roce 1922, pořádá každoročně Letní fotbalový turnaj i míčové hry pro děti. V roce 2017 oslaví 51. výročí svého založení Myslivecký spolek Volyňka Malenice, který kromě péče o zvěř učí děti základním znalostem o přírodě a zpestřuje společenský život obce Hubertskou zábavou.

Činorodá je samozřejmě i příspěvková organizace obce Malenice založená v roce 2016 „Kulturní a informační služby Malenice“, která stále přichází s novými nápady na

⁴⁸ Majer Luboš: *Program rozvoje města* – bakalářská práce s. 36 - 37

soutěže a hry pro děti, výlety a večery pro dospělé. Ke každoročním zážitkům malých návštěvníků akcí pořádaných touto příspěvkovou organizací patří Vánoční besídka, maškarní, letní diskotéka, drakyjáda, loučení s prázdninami, Univerzita třetího věku, Svatomartinská slavnost.

K propagaci obce slouží měsíčník „Malenický zpravodaj“. Obec se může pochlubit velkým počtem vydaných pohlednic i leteckých snímků, důležitou součástí historie obce je kronika psaná nepřetržitě od roku 1923. Pro všechny zájemce o literaturu je každý pátek otevřena Obecní knihovna umístěná v budově základní školy. V roce 2015 byl systém knihovny plně zautomatizován, nyní čítá přes 3 450 svazků. Je zde umožněn bezplatný přístup k Internetu pro veřejnost.

V roce 1995 se obec přihlásila k Programu obnovy venkova. V roce 2005 získala v soutěži „Vesnice roku“ Diplom za udržení lidových tradic. V roce 2006 získala v krajském kole soutěže Bílou stuhu za aktivity mládeže, v roce 2007 se umístila v této soutěži na třetím místě krajského kola. Vyvrcholením byl rok 2008, kdy v krajském kole získala obec první místo a následně v celostátním kole získala pomyslný bronz⁴⁹.

Životní prostředí

V obci zůstává, prozatím, zóna určena pro průmyslovou výrobu nevyužita, a tak zde životní prostředí není ohroženo znečištěním.

Mnoho domácností změnilo systém vytápění z tuhého paliva na zemní plyn. Tím se ovzduší v topné sezóně výrazně zlepšilo.

Obyvatelé se každoročně, u příležitosti dubnového Dne Země, zapojují do úklidu obce a jejího okolí. Samozřejmě i v průběhu roku se snaží zachovávat pořádek ve vsi.⁵⁰

Sběr, svoz a likvidaci smíšeného komunálního odpadu a bioodpadu zajišťují od 1. září 2012 Technické služby Města Volyně.

⁴⁹ Majer Luboš: *Program rozvoje města* – bakalářská práce s. 37 - 39

⁵⁰ Majer Luboš: *Program rozvoje města* – bakalářská práce s. 39

7. Realizované projekty v programovacím období 2007- 2013

Obec Malenice je jednou z nejvyhledávanějších obcí na jihu Čech, o čemž svědčí i rostoucí počet trvale bydlících v obci, rozšířená a stále přibývajících výstavba nových rodinných domů. Z těchto ukazatelů je patrné, že strategie rozvoje obce je z dlouhodobého hlediska volena tak, aby naplňovala potřeby občanů obce a okolního regionu z několika hledisek. Především zvyšovat kvalitu kulturního a sociálního života v obci. Vhodně zvolená strategie zlepšuje životní, hospodářské a v neposlední řadě rekreační funkce obce v souladu s koncepcí trvale udržitelného rozvoje venkovského prostředí.

Tabulka č. 3: Realizované projekty v programovém období 2007-2013

Projekt	Zdroj dotace	Celkové finanční náklady (Kč)	Vlastní zdroje obce (Kč)	Celková dotace (Kč)	Období realizace od-do
Oprava MK po povodni 2002 v Malenicích – II. etapa	MMR ČR, program 217 816 Obnova venkova po povodni 2002	4 301 560	1 560	4 300 000	11/2006 3/2007
Příprava území pro občanskou vybavenost V Polích I.	MF ČR, program Reprodukce majetku	7 770 006	2 770 006	5 000 000	10/2006 2/2008
Rekonstrukce přístupových MK ke dvěma mostům	MMP ČR, program Obnova venkova po povodni 2002	4 721 000	1 000	4 720 000	10/2006 6/2007
Oprava komunikace a kanalizace po přívalových deštích V Potocích	MMR ČR, program Obnova obecního a krajského majetku postiženého živelní nebo jinou pohromou	1 920 000	384 000	1 536 000	11/2007 5/2008
Tradiční akce, zapojení přeshraničních partnerů do tradičních akcí	Dispoziční fond INTERREG IIIA	121 242	24 107	87 135	5/2006 1/2007

Přenosná motorová stříkačka /SDH Malenice/	KÚ Jčk, grantový program Podpora jednotek SDH obcí a ostatních složek IZS	155 414	46 625	108 789	9/2007 11/2007
Oprava staré hasičské zbrojnice	Jčk v rámci Programu obnovy venkova	192 000	39 000	153 000	9/2007 12/2007
Rekonstrukce víceúčelového hřiště Malenice	MMR ČR, Program obnovy venkova	535 000	135 000	400 000	10/2007 5/2008
Víceúčelové hřiště Malenice, stavba B	MF ČR, Akční plán rozvoje kraje pro rok 2007	1 037 060	137 060	900 000	10/2007 5/2008
Změna systému vytápění v MŠ Malenice	MF ČR, Kapitola 397-OSFA 2007	1 740 268	240 268	1 500 000	10/2007 12/2007
MK ve Hlinkách	MMR ČR program Obnova obecního a krajského majetku postiženého živelní nebo jinou pohromou	1 509 011	11	1 509 000	2009
MK K Rybníku	MMR ČR program Obnova obecního a krajského majetku postiženého živelní nebo jinou pohromou	894 643	643	894 000	2009
MK Pod Pržma	MMR ČR program Obnova				

	obecního a krajského majetku postiženého živelní nebo jinou pohromou	1 872 186	186	1 872 000	2009
Obnova odvodu povrchových vod v lokalitě Cihelna po povodních 2009	MMR ČR program Obnova obecního a krajského majetku postiženého živelní nebo jinou pohromou	2 923 212	25 212	2 898 000	2009
Oprava veřejného osvětlení a kabelového rozhlasu po povodních 2009	MMR ČR program Obnova obecního a krajského majetku postiženého živelní nebo jinou pohromou	1 705 000	0	1 705 000	2009
Centrum neziskového sektoru Malenice	SZIF ČR	1 707 002	415 993	1 291 009	2009
Zázemí pro spolkové aktivity dětí	SZIF ČR	631 000	166621	464379	2009
MK Na Betháně	MMR ČR program Obnova obecního a krajského majetku postiženého živelní nebo jinou pohromou	2 443 490	26 490	2 417 000	2010

MK Potocích V	MMR ČR program Obnova obecního a krajského majetku postiženého živelní nebo jinou pohromou	2 260 958	18 958	2 242 000	2010
MK Lčovice	MMR ČR program Obnova obecního a krajského majetku postiženého živelní nebo jinou pohromou	1 265 452	10 452	1 255 000	2010
Obnova odvodu povrchových vod v lokalitě Cihelna	MMR ČR program Obnova obecního a krajského majetku postiženého živelní nebo jinou pohromou	2 898 000	0	2 898 000	2010
MK Malenice Zlešice (1)	MMR ČR program Obnova obecního a krajského majetku postiženého živelní nebo jinou pohromou	2 453 115	26 115	2 427 000	2010
MK Malenice Zlešice (2)	MMR ČR program Obnova obecního a krajského majetku postiženého živelní nebo	2 525 000	0	2 525 000	2011

	jinou pohromou				
Obnova ČOV po povodních 2009	MŽP ČR Státní podpora při obnově území postiženého povodní v roce 2009	4 981 000	0	4 981 000	2011
Vybavení sálu kulturního domu Malenice	SZIF ČR	596 940	164 688	432 252	2012
Oprava KD Malenice	MF ČR Kapitola 397-OSFA z programu 298220	4 020 125	2 020 125	2 000 000	2012 2013
Rekonstrukce areálu fary Malenice-IKS centrum	Regionální rada soudržnosti Jihozápad	23 332380,66	4641654,06	18690726,06	1/2008 12/2014
Revitalizace veřejných prostor v obci Malenice	SFŽP-OPŽP	459 788,10	130 927,35	328 860,75	12/2012 9/2014
Zateplení budovy Kulturního domu Malenice	MŽP ČR	3 542878,09	1259731,99	2283146,1	2013

Zdroj: obec Malenice

7.1. Výčet významných projektů realizovaných v obci Malenice v období 2007 – 2013

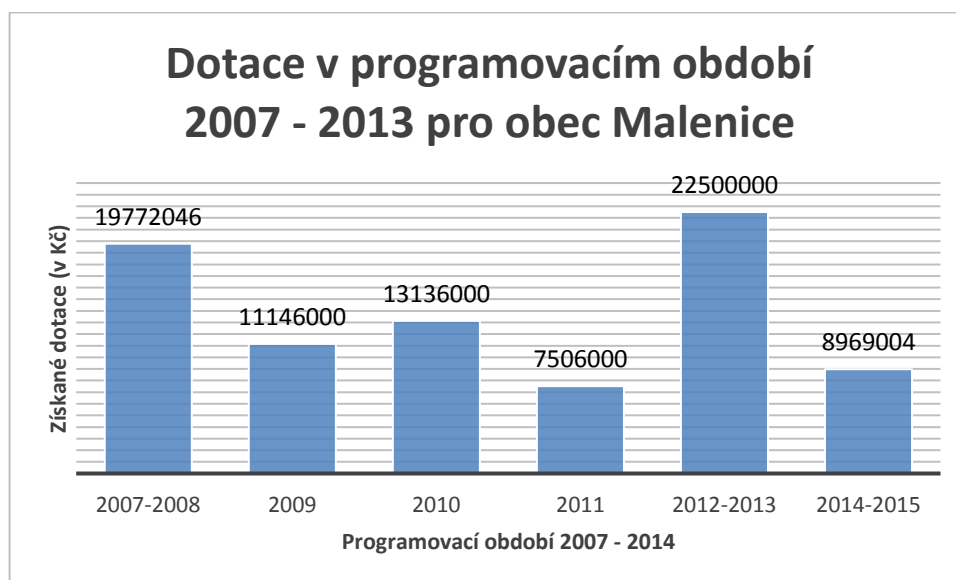
Obec Malenice v programovacím období 2007-2013 spolupracovala na výše realizovaných projektech společně s MAS Šumavsko, z. s. (původní název o. s. CHANCE

IN NATURE – LAG) a s občany obce. Touto spoluprací se dařilo velmi úspěšně naplňovat cíle obce Malenice především v oblasti zvýšení životní úrovně, podpora kultury, vzdělanosti občanů a tak dále. Výsledkem jsou zrealizované projekty obce Malenice ve spolupráci s MAS Šumavsko, z. s. Z této spolupráce se podařilo realizovat projekty, jako jsou „Zařízení pro volnočasové aktivity dětí“, „Vybavení sálu kulturního domu“, „Centrum neziskového sektoru Malenice“, „Rekonstrukce areálu fary Malenice“, který byl dokončen koncem roku 2014. Další z projektů byl zaměřen na podporu a zkvalitnění výuky a vzdělanosti žáků základní školy v Malenicích, jejímž zřizovatelem je obec. Jednalo se o projekt „Šance pro venkovské školy – znalosti, schopnosti, dovednosti, žadatelem tohoto projektu byla MAS Šumavsko, z. s.

Do dalších projektů se zapojovaly i spolky jako Sbor dobrovolných hasičů, který byl úspěšným žadatelem realizovaného projektu „Zázemí hasičské zbrojnice“. Do rozvoje a zvýšení zaměstnanosti v obci se zapojila zemědělská farma Pavla Frnocha, která byla úspěšným žadatelem dvou na sebe navazujících projektů „Modernizace zemědělského podniku Farma Malenice fáze 1“ a „Modernizace zemědělského podniku Farma Malenice fáze 2“.

Graf č. 4: *Objem čerpaných finančních prostředků obcí z fondů EU*

Zdroj: *obec Malenice*

Obci Malenice z pohledu čerpání prostředků z fondů Evropské unie v programovacím období 2007-2013 lze hodnotit velmi úspěšně. V tomto období se

podařilo opravit za pomoci finančních prostředků z evropských fondů významnou část obecních komunikací, které byly poškozeny opakovanými povodněmi v předcházejících letech včetně čistírny odpadních vod. Došlo zde k rekonstrukci významných objektů, které jsou využívány obecními spolky a širokou veřejností, jako je například hasičská zbrojnice či víceúčelové sportovní hřiště a podobně. Nejnákladnějším projektem, který byl dosud obcí realizován, je však rekonstrukce areálu fary v Malenicích na Informační a Kulturně – Společenské centrum, které se odráží v období 2012-2013, jak je patrné ve shora uvedeném grafu.

7.1.1. Charakteristika projektu „ Rekonstrukce areálu fary Malenice“

Obec Malenice se nachází v lokalitě, která je nazývána „Vstupní bránou Šumavy“, je tedy velmi zajímavou a vyhledávanou lokalitou, odkud se turisté a návštěvníci dále vydávají za turistikou a dalšími volnočasovými aktivitami. Dlouhodobým cílem a prioritou obce je zvyšování kvality životního prostředí, její atraktivity a poskytováním služeb občanům, turistům a návštěvníkům obce. Tato prosazovaná ideologie vede k dalším navazujícím činnostem, jako je vytváření nových pracovních míst, rozvoje podnikání a podobně.

V obci Malenice se nachází několik obecních historických objektů. Na rekonstrukci a provozní náklady těchto historických objektů se v obecním rozpočtu nenacházelo dostatek finančních prostředků. Další otázkou, která se v minulosti nabízela, bylo jejich případné využití ve prospěch široké veřejnosti a zvýšení atraktivnosti lokality.

Obec Malenice se rozhodla pro rozsáhlou a nákladnou rekonstrukci objektu bývalé fary, která byla v dezolátním stavu a tudíž nevyužitelná. Cílem rekonstrukce bylo vytvoření turistického, informačního a společenského centra, které v obci doposud chybělo. Cílem byla kompletní rekonstrukce chátrajícího a dlouhodobě neudržovaného památkově chráněného objektu fary na turistické informační a kulturně společenské centrum. Což mělo vést ke zvýšení povědomí, propagace a předávání informací o potenciálu oblasti Malenicka a regionu MAS Šumavsko. Znovuoživení objektu by mělo pozitivní vliv na kulturní život a zvýšení konkurenceschopnosti obce, přičemž zároveň dojde k zachování památkově chráněného objektu.

Důležitými faktory pro výběr objektu bývalé fary jako informačního centra byla jeho snadná dostupnost jak z jednotlivých částí obce, tak nedalekého vlakového nádraží a v neposlední řadě velikost přilehlého pozemku s využitím na parkoviště, parkovacím místem pro tělesně postižené, výstavbu dětského hřiště a odpočinkového koutu. Projekt

rekonstrukce byl koncipován tak, aby navazoval na dlouhodobé rozvojové cíle obce se záměrem „Revitalizace centra obce Malenice“ a činnosti partnera MAS Šumavsko, z. s. zaměřené na podporu cestovního ruchu. Snahou obce u tohoto projektu bylo poskytování potřebných informací celoročně na jednom místě. Provoz informačního centra bude zajišťován pracovníky MAS, které budou shromažďovat informace a provádět koordinaci mezi aktivitami obce a místními spolky.

V přípravné fázi projektu Informačního a Kulturně – Společenského centra byl nejprve vypracován stavební projekt k vydání stavebního povolení, zpracována technická řešení vytápění tepelnými čerpadly, materiální vybavení centra společně s kalkulacemi jejich pořizovacích nákladů. Dále byl vypracován logický rámec, sestavena rizika projektu a kalkulace s finančními možnostmi obce včetně úvěru a využitím dotace. Byl sestaven realizační tým, vypracována studie proveditelnosti, uzavřeny partnerské smlouvy a vypracována žádost o dotaci včetně povinných příloh.

V rámci přípravy projektu byl proveden archeologický průzkum památkově chráněného objektu fary a jeho okolí. Účelem výzkumu bylo zadokumentování a záchrana historických nálezů v objektu a jeho okolí. Výzkum byl prováděn Muzeem středního Pootaví Strakonice v době od 01. 07. 2013 do 12. 06. 2014 a byl rozdělen do několika fází. První fáze probíhala uvnitř stavby nejprve ve sklepních prostorech, dále obytné části, stropní klenby a krovu objektu. Druhá fáze byla prováděna ve vnějším okolí objektu při archeologickém dohledu v průběhu pokládky inženýrských sítí. Výzkum byl prováděn formou zjišťovacích sond ve výše uvedených částech objektu stavby. V případě nálezů archeologických situací došlo k jejich zakomponování do nové stavby. Výzkumem byly odkryty pozůstatky kamenných zdí, zlomků keramiky a dřevěných konstrukcí. Závěrem průzkumu MSP Strakonice je doporučení sledování celé parcely a v případě dalších stavebních a terénních úprav v objektu či jeho okolí. Při těchto činnostech se musí nejprve provést archeologický výzkum, tak jak je uvedeno v nálezové zprávě o provedeném archeologickém výzkumu MSP Strakonice.

V souladu s místním programem obnovy venkova pro roky 2007-2013 byla v pátém kole výzvy ROP NUTS II Jihozápad podána žádost o dotační podporu projektu „Rekonstrukce areálu fary (IKS centrum Malenice)“, prioritní osa Rozvoj cestovního ruchu z oblasti podpory Realizace památek a využití kulturního dědictví v rozvoji cestovního ruchu.

Harmonogram projektu

Předpokládaný datum zahájení realizace projektu:	12/2009
Předpokládaný datum ukončení realizace projektu:	07/2011
Skutečné datum zahájení fyzické realizace projektu:	03/2012
Skutečné datum ukončení fyzické realizace projektu:	07/2014

Žádost na ROP NUTS II Jihozápad nedostal projekt potřebnou podporu a skončil jako první tak zvaně pod čarou. Některý z původně podpořených projektů však svou žádost vzal zpět a tím došlo k posunutí Informačního a Kulturně – Společenského centra mezi podporované projekty. Realizace projektu však byla z tohoto důvodu ukončena oproti plánu až v červenci 2014. Projekt byl pro svou finanční náročnost financován ze strany obce pomocí investičního úvěru u České spořitelny, a. s., do doby, kdy jí byla plně proplacena dotace, tj. do května 2015.

Situace před realizací projektu

Obrázek č. 1: *Objekt bývalé fary*

Zdroj: Archiv Obce Malenice

Tabulka č. 4: Přehled financování projektu

 Vlastní podíl žadatele na způsobilých výdajích	Dotace projektu	Celkové výdaje projektu
Veřejné prostředky	1 528 400,- Kč	
Vlastní zdroje	1 067 800,- Kč	
Dotace z rozpočtu RR	18 850 254,- Kč	
- Z toho EU	17 321 855,- Kč	
Celkové výdaje projektu		21 446 454,- Kč

Zdroj: *Obec Malenice*

Cíl a výsledek provedeního auditu

Dne 01. 04. 2016 byl ze strany Auditního orgánu Ministerstva financí České republiky zahájen audit projektu „Rekonstrukce areálu fary Malenice“. V místě auditovaného subjektu byla provedena fyzická kontrola dne 20. 04. 2016.

Cílem auditu bylo zjistit, zda jsou vynaložené výdaje v souladu s článkem 16 nařízení komise Evropského společenství č. 1828/2006, jež stanovuje pravidla k nařízení Rady Evropského společenství č. 1083/2006 o obecných ustanovení týkající se Evropského fondu pro regionální rozvoj, Evropského sociálního fondu, Fondu soudržnosti. Byly prověřeny tyto podmínky:

- operace splňuje kritéria výběru pro operační program, provádí se v souladu s rozhodnutím o poskytnutí dotace a zároveň splňuje všechny související podmínky týkající se její funkčnosti a využití nebo cílů, kterých je třeba dosáhnout,
- vykázané výdaje souhlasí s účetními záznamy a s podklady vedenými příjemci,
- výdaje vykázané příjemcem jsou v souladu s právem Evropské unie a s vnitrostátními předpisy,
- veřejný příspěvek byl příjemci vyplacen v souladu s článkem 80 nařízení (ES) č. 1083/2006.⁵¹

⁵¹ Audit č. ROPJZ/2016/O/015 str. 4

Průběh provedeného auditu

Auditní skupina vyhodnotila všechny možné zdroje informací k předmětnému projektu. Následně si vyžádala od žadatele projektu veškerou dokumentaci k účetnictví, veřejným zakázkám, k vlastní realizaci projektu. Jednalo se především o dokumentaci: podklady k výběru operace, žádost o finanční podporu, manuály a příručky pro žadatele, monitorovací zprávy, právní akt o poskytnutí dotace, podklady k veřejným zakázkám, interní směrnice.

Auditní skupina při své práci používala analýzy, výpočty, fyzické zkoumání, srovnávání a identifikace podrobností a odchylek, rozhovory, písemné dotazování, kontrolní listiny a pozorování. Provedeným auditem bylo zjištěno, že všechny výdaje projektu jsou způsobilé a nebylo zjištěno žádných závad.

Od července 2015 je areál bývalé fary, nyní kulturní, informační a společenské centrum, pravidelně využíváno k pořádání akcí jako např.: Univerzita třetího věku, Noc s Andersenem, výstavy, přednášky. Byla zde zřízena tzv. „Farářova komnata“, kdy z vnitřních prostor komnaty se návštěvník na základě indicií musí dostat ven, aj. (viz. výňatek z Kalendáře společenských akcí pro rok 2015 - 2016). Koordinaci akcí převzal od MAS Šumavsko, z.s. převzal destinační management PRO Šumavsko, z. s., který zde také sídlí.

Kalendář společenských akcí v IKS Malenice pro rok 2015 - 2016

Tabulka č. 5: Společenské akce KIS Malenice rok 2015 - 2016

KALENDÁŘ AKCÍ NA FAŘE		
TERMÍN	AKCE	VYPŮJČITEL
27.2.2015	Přednáška s názvem „KRAJINA, VE KTERÉ ŽIJEME“ a s podnázvem „Aneb, co bychom měli mít na mysli při plánování rozvoje obce“	Obec Malenice
20.3.2015	Přednáška pana Josefa Pecky na téma Malenice	KK Obce Malenice
22.3.2015	Cukrářské tvoření	KK Obce Malenice
28.3.2015	Netradiční zdobení vajíček pro dospělé	KK Obce Malenice
4.-12.4.2015	Velikonoční výstava	KK Obce Malenice + sběratelé
30.4.2015	Slet čarodějnic	KK Obce Malenice

KALENDÁŘ AKCÍ NA FAŘE		
TERMÍN	AKCE	VYPŮJČITEL
26.6. až 31.8.2015	Výstava malenických autorů	KK Obce Malenice
26.7.2015	Malenický pouťový jarmark	KK Obce Malenice
17.10.2015	Malenické posvícení	KK Obce Malenice
27.10.2015	Spaní na faře	KIS Malenice
11.11.2015	Bachovy květové esence	KIS Malenice
12.11.2015	Podzimní posezení pro seniory	Charita Malenice
19.11.2015	Povídání o bylinkách	KIS Malenice
4. - 19. 12. 2015	Advent na faře	KK Obce Malenice + KIS Malenice
NEPŘETRŽITĚ	Farářova komnata (interaktivní hra)	Obec Malenice
15.7.2016 až 31.5.2017	Výstava "Luft'áci aneb fenomén letních bytů na přelomu 19. a 20. století	KIS Malenice, PO
8.-9.10.2016	Dětský bazar	Malenický Maleček, z.s.
3/2016- 10/2016	Výstava interaktivních her	KIS Malenice, PO
10.- 11.10.2016	Podzimní šatník	Charita Malenice, z. s.
24.10.2016	Univerzita třetího věku	KIS Malenice, PO
21.11.2016	Podzimní posezení Charity - stravování, životní styl	Charita Malenice, z. s.
28.11.2016	Univerzita třetího věku	KIS Malenice, PO
4.12.2016	Vánoční koncert Ženského pěveckého sboru pod vedením Jaroslava Fafejty	KIS Malenice, PO
10.12.2016	Vánoční jarmark	KIS Malenice, PO
12/2016- 1/2017	Výstava - Vánoční stolování	Obec Malenice
23.1.2017	Univerzita třetího věku	KIS Malenice, PO
27.2.2017	Univerzita třetího věku	KIS Malenice, PO

Zdroj: Obec Malenice

Obrázek č. 2: Rekonstruovaný objekt fary

Zdroj: *Obec Malenice*

7.1.2. Charakteristika projektu „Snížení energetické náročnosti budovy MŠ v Malenicích“

Obec Malenice se dlouhodobě zaměřuje na snižování energetické náročnosti objektů ve svém vlastnictví, po případě se zabývá výstavbou centrálních zdrojů tepla využitelných pro obnovitelné zdroje energie k vytápění a ohřevu vody pro tyto objekty. Tuto ideologii prosazovala i v programu obnovy venkova obce Malenice pro programovací období 2007-2013.

Jednou takovou nemovitostí, kterou obec vlastní, je budova mateřské školy v ulici Archiváře Teplého čp. 168, která byla vystavěna v osmdesátých letech minulého století při tzv. akcích „Z“. Na budovu mateřské školky, která byla pro své nevyhovující tepelně izolační vlastnosti velmi nákladná na provozní náklady, byl vypracován projekt na snížení energetické náročnosti. Cílem bylo snížit spotřebu energie zlepšením tepelně izolačních vlastností obvodových konstrukcí budovy zateplením a zateplením střešní konstrukce s výměnou otvorových výplní.

Projekt „Snížení energetické náročnosti budovy mateřské školy,“ jehož žadatelem byla obec Malenice, byl financován z operačního programu Životní prostředí, výzva č. 50 prioritní osy Udržitelné využívání zdrojů energie, primární oblast podpory Realizace úspor energie a využití odpadního tepla (u nepodnikatelských sfér), pro oblast podpory Realizace úspor energie. Výše dotace činila 90 % z celkových způsobilých výdajů projektu, minimální způsobilé výdaje na projekt byly stanoveny na 0,3 milionu korun⁵².

Situace před realizací projektu

Obrázek č. 3: Objekt Mateřské školky

Zdroj: Obec Malenice

⁵² <http://www.opzp2007-2013.cz/sekce/369/prioritni-osa-3/> ze dne 20.9. 2016

Harmonogram projektu

Přípravná fáze projektu od 01.09.2013

Předpokládané zahájení zadávacího řízení 01.02.2014

Předpokládané zahájení realizace projektu 01.04.2014

Předpokládané ukončení projektu 31.10.2014

Zahájení provozu 01.11.2014

Realizace projektu probíhala přesně dle harmonogramu projektu, tedy při realizaci jednotlivých etap nedocházelo k žádnému časovému prodlení. Naopak došlo k ukončení realizace projektu dříve, než byl jeho předpokládaný termín ukončení. Jak je uvedeno v předávacím protokolu stavby jejím zhotovitelem firmou PROTOM Strakonice, s. r. o., došlo k předání stavby jejímu majiteli obci Malenice dne 27. 10. 2014.

Tabulka č. 6: Přehled financování projektu

Pořadové číslo	Název výdaje	Náklad v Kč	EU (FS) 85%	SFŽP 5%	NZ
1	Způsobilé realizační výdaje investiční	962 111	817794,35	48 105,55	96 211,10
2	Náklady dokumentace projektu	962 111			
	- náklady inženýrské činnosti	75 704	64348,46	3785,20	7570,41
	- zateplení	886 406,93	753445,89	44320,35	88640,69
3	Nezpůsobilé výdaje investičních	245 038,30			245 038,30
	- roční úspora	261 017,88			
4	Celkové investiční výdaje projektu	1 207 149,30			

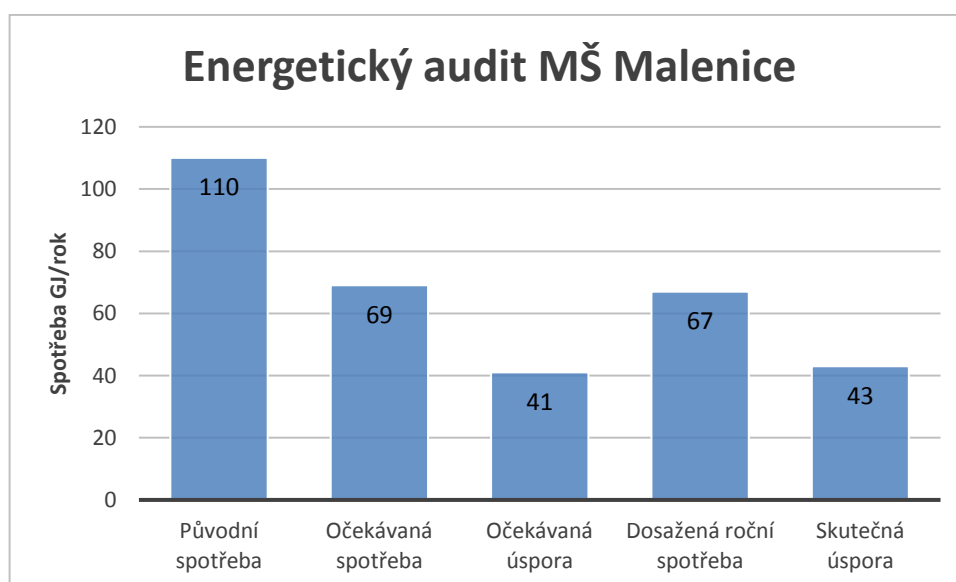
Pořadové číslo	Název výdaje	Náklad v Kč	EU (FS) 85%	SFŽP 5%	NZ
5	Celkové způsobilé výdaje projektu	962 111			
6	Celkové výdaje projektu	1 207 149,30			
7	Celkové nezpůsobilé výdaje projektu	245 038,30			

Zdroj: Obec Malenice

Energetický audit projektu

Na žádost zhotovitele byl proveden energetický audit popisovaného projektu „Snížení energetické náročnosti budovy mateřské školy v Malenicích“. Jednalo se o ověření účinnosti použitých technologií k realizaci projektu ve spolupráci s dodavatelem technologií. Důraz byl kladen na to, aby vše bylo v souladu s projektovou dokumentací. O výsledku provedeného auditu byl vypracován protokol, který byl předán zadavateli.

Graf č. 5: Energetický audit

Zdroj: Energetický audit ev. č. EDS/SMVS:115D222004944, str. 2

Audit sledoval několika monitorovacími ukazateli, jestli zateplení objektu na stanovených plochách bylo v souladu s projektovou dokumentací. Jedná se o plochy

výplně otvorů, obvodové zdivo a střechu budovy. Jak je zachyceno v grafu energetického auditu původní spotřeba před opatřením byla 110 GJ/rok a očekávaná spotřeba po opatření měla být 69 GJ/rok. Z tohoto je patrné, že očekávaná úspora po opatření dle předběžných výpočtů měla dosahovat 41 GJ/rok.

Po realizaci snížení energetické náročnosti budovy mateřské školy v Malenicích byla naměřena skutečná roční spotřeba 67 GJ/rok. Tedy zateplením budovy a provedenými opatřeními bylo dosaženo úspory 43 GJ/rok, ukazatel byl splněn na 105,3 %.

Situace po realizaci projektu

Obrázek č. 4: Objekt Mateřské školky

Zdroj: Obec Malenice

7.2. Přípravované projekty pro období 2014-2020 v obci Malenice

S rostoucím počtem obyvatel, přibývajících novostavbami se obec Malenice řadí mezi vyhledávané obce na jihu Čech. Cílem obce je proto zvyšovat kvalitu kulturního i sociálního života v obci, dále zlepšovat hospodářské, životní a rekreační funkce obce. Tyto cíle jsou v souladu s koncepcí trvale udržitelného rozvoje venkovského prostředí. Na základě priorit a cílů byl sestaven seznam projektů, které by obec chtěla realizovat v projektovém období 2014-2018.

Seznam připravovaných projektů

- **Vybudování naučné stezky – Keltské období:** Cílem projektu je zlepšování turistického vyžití a rozvoj turistiky. Projekt je ve fázi zpracovávání studie. Předpokládané náklady jsou 8.000.000 Kč. Projekt by mohl být financován ze zdrojů Ministerstva pro místní rozvoj České republiky, obce Malenice, MAS, Jihočeského krajského úřadu, Programu rozvoje venkova.
- **Zpřístupnění jeskyně v Jiříčků skále:** Cílem projektu je zpřístupnění přírodního útvaru turistům. Projekt je v současné době pouze ve fázi úvah. Předpokládané náklady jsou odhadovány na 500.000 Kč. Projekt by mohl být financován ze zdrojů Ministerstva pro místní rozvoj České republiky, obce Malenice, MAS, Jihočeského krajského úřadu, Programu rozvoje venkova.
- **Oprava drobných sakrálních památek v katastru obce Malenice:** Cílem je oprava a rekonstrukce sakrálních památek. Tyto památky se nacházejí často v zanedbaném stavu a obec považuje za důležité je zachránit. Předpokládané náklady jsou 80.000 Kč. Projekt by mohl být financován ze zdrojů Ministerstva pro místní rozvoj České republiky, obce Malenice, MAS, Jihočeského krajského úřadu, Programu rozvoje venkova.
- **Obnova zvoničky v obci Zlešice:** V současné době je rekonstrukce zvoničky nutností, jelikož její stav je značně zanedbaný. Projekt je ve fázi příprav. Cílem projektu je obnova památečné stavby a zachování díla našich předků. Předpokládané náklady 100.000 Kč. Předpoklad čerpání finančních zdrojů je z Ministerstva pro místní rozvoj České republiky, obce Malenice, MAS, Jihočeského krajského úřadu, Programu rozvoje venkova.

- **Obnova a pořízení majetku základní a mateřské školy v Malenicích:** Současný stav majetku ve výpůjčce základní a mateřské školy je nevyhovující a za horizontem svého užívání. Proto je nutná jeho obnova nebo oprava. Jedná se především o vybavení tříd, rekonstrukce sociálních zařízení, zařízení jídelny a kuchyně mateřské školky, rekonstrukce oplocení obou areálů. Cílem je zkvalitnění služeb, podpora vzdělávání a obnova majetku ve výpůjčce základní školy a mateřské školy. Předpokládané náklady 900.000 Kč. Předpokladem je čerpání finančních zdrojů z Ministerstva pro místní rozvoj České republiky, obce Malenice, MAS, Jihočeského krajského úřadu, Programu rozvoje venkova.
- **Revitalizace zeleně v k. ú. Malenice:** obec má na svém katastrálním území a ve svém majetku rozsáhlé plochy se stromovými porosty, zatravněnými plochami a podobnými přírodními kulturami. V minulosti obec postihlo několik povodní, které způsobily jak na majetku obce, tak na majetku jejích obyvatel značné škody. Z těchto důvodů je nutné provést vegetační úpravy v krajině a tím eliminovat vznik erozí. Cílem projektu je celková revitalizace katastrálního území obce Malenice, na niž jsou předpokládané náklady stanoveny na 2 miliony Kč. Finanční zdroje by mohly být čerpány z Ministerstva pro místní rozvoj České republiky, obce Malenice, MAS, Jihočeského krajského úřadu, Programu rozvoje venkova.
- **Rozhledna Betáň:** dlouhodobou snahou obce je zvýšit její atraktivitu a tím i povědomí o ní. Z tohoto důvodu byla vypracována projektová dokumentace k výstavbě rozhledny společně s naučnou stezkou v lokalitě nazývané Betáň. Předpokládané náklady na projekt jsou 8 milionů Kč, které by mohly být čerpány z dotací Ministerstva pro místní rozvoj České republiky, obce Malenice, MAS, Jihočeského krajského úřadu, Programu rozvoje venkova.
- **Výstavba dětského hřiště:** v obci se v současné době nachází pouze jeden dětský koutek, kam mohou rodiny se svými dětmi jít trávit svůj volný čas. Proto bylo rozhodnuto, že takovéto zařízení bude ještě vybudováno v ulici Pod Hůrkou. Cílem projektu je zvýšení sportovního vyžití nejmenších občánků. Předpokládaný náklad na výstavbu je 500.000 Kč. Společné financování je možné ze zdrojů Ministerstva pro místní rozvoj České republiky, obce Malenice, MAS, Jihočeského krajského úřadu, Programu rozvoje venkova.
- **Místní informační systém a mobiliář:** současný stav obecního mobiliáře obce je nedostatečný, proto je nutné jej doplnit tak aby odpovídal všeobecným potřebám. Na toto úzce navazuje zkvalitnění obecního informačního systému. Projekt má za

cíl zkvalitnění života v obci s předpokládanými náklady 3.500.000 Kč. To by mohlo být hrazeno z programů Ministerstva pro místní rozvoj České republiky, MAS, Jihočeského krajského úřadu, Programu rozvoje venkova, z rozpočtu obce Malenice.

- **Dům s pečovatelskou službou:** tento projekt je ve fázi přípravy projektové dokumentace. Obec nedisponuje žádným zařízením, které by se postaralo o naše starší spoluobčany. Je nutné posílit a zlepšit služby seniorům jak v obci, tak na celém jejím katastrálním území a tím se postarat o ty, kteří jsou odkázáni na pomoc druhých. Náklady na projekt domu s pečovatelskou službou jsou stanoveny na 20 milionů Kč. Předpokladem čerpání finančních zdrojů projektu je z Ministerstva pro místní rozvoj České republiky, obce Malenice, MAS, Jihočeského krajského úřadu, Programu rozvoje venkova.
- **Vybudování kolumbária na místním hřbitově:** plocha místního hřbitova má omezenou kapacitu a nelze ho dále rozšiřovat. To vedlo k myšlence vybudování kolumbária na místním hřbitově, čímž by došlo k úspoře místa areálu hřbitova a následnému rozšíření kapacit prostor pro uložení ostatků zemřelých. Náklady na projekt jsou 800.000 Kč, na tuto investici by mohly být čerpány finanční prostředky s Ministerstva pro místní rozvoj České republiky, obce Malenice, MAS, Jihočeského krajského úřadu, Programu rozvoje venkova.
- **Pozemkové úpravy s protipovodňovými opatřeními a vybudování poldrů:** obec uvažuje o vybudování ochranných protipovodňových poldrů. Poldry mají za cíl zabránit nebo eliminovat záplavy, které v minulosti obec postihly a uchránit zdraví a majetek občanů obce. Náklady na tato opatření činí 20 milionů Kč, předpokladem je že budou hrazeny z převážné části za pomoci např. Ministerstva pro místní rozvoj České republiky, obce Malenice, MAS, Jihočeského krajského úřadu, Programu rozvoje venkova.
- **Údržba obecních nemovitostí:** v obci se v minulém programovacím období 2007-2013 podařila realizovat celá řada projektů. Od rekonstrukce inženýrských sítí, obecních komunikací, chodníků, objektů ve svém vlastnictví, veřejného osvětlení, hasičské zbrojnice, sportovního areálu fotbalového hřiště a podobně. Povinností obce je na svém majetku provádět průběžnou údržbu a toto je také cílem projektu. Náklady v tomto období jsou odhadnuty na 1.500.000 Kč. Předpoklad získání finančních zdrojů je např. z Ministerstva pro místní rozvoj České republiky, obce Malenice, MAS, Jihočeského krajského úřadu, Programu rozvoje venkova.

- **Rozšíření a rekonstrukce stávajícího veřejného osvětlení:** v obci dochází k masivní výstavbě nových rodinných domů a nárůstu počtu obyvatel. S tím souvisí i výstavba veřejného osvětlení v oblasti nové zástavby. Dále je nutné průběžně provádět opravy a údržbu stávajícího osvětlení nejen v obci Malenice, ale také v obcích Zlešice a Straňovice. Plánované náklady činí 1 milion Kč. K tomuto účelu by mohly být využity dotační programy Ministerstva pro místní rozvoj České republiky, obce Malenice, MAS, Jihočeského krajského úřadu, Programu rozvoje venkova.
- **Oprava, rekonstrukce a výstavba místních komunikací, chodníků, cyklistických a pěších stezek:** projekt je cílen k zachování kvality místních komunikací a jejich udržování včetně výstavby nových v návaznosti na rozrůstající se výstavbu rodinných domů. Obec se nachází v turisticky vyhledávané lokalitě, která je propojena řadou cyklostezek. Vzhledem k nárůstu návštěvníků této lokality za tímto druhem aktivit je nutné tyto rozšiřovat za účelem zvýšení cestovního ruchu. Náklady na tyto investice jsou vyčísleny na 3 miliony Kč. Převážná část by mohla být financována z dotačních programů Ministerstva pro místní rozvoj České republiky, Programu rozvoje venkova, Jihočeského krajského úřadu, MAS a z vlastních zdrojů obce Malenice.
- **Rozšiřování a údržba obecní infrastruktury jako je vodovod, kanalizace a plynovod:** záměrem projektu je rozšířit technickou infrastrukturu v souvislosti s rozvíjející se rodinnou zástavbou a udržování stávající obecních sítí. Další prioritou projektu je vyhledání nových zdrojů pitné vody. Odhadované náklady na realizaci jsou 5 milionů Kč, na které by se mohlo využít dotačních programů Ministerstva pro místní rozvoj České republiky, Ministerstva životního prostředí, MAS, Jihočeského krajského úřadu, Programu rozvoje venkova, Státního fondu životního prostředí.
- **Revitalizace a rekonstrukce rybníka Malenice:** cílem projektu je podpora chovu tradičních českých ryb charakteristických pro tento region. Projekt je směřován k revitalizaci a rekonstrukci spojenou s čištěním rybníka Malenice, která spočívá v jeho odbahnění, rekonstrukci a částečném vybudování hráze, nového přítoku včetně regulátoru stavu vody, tak zvaného stavidla. Náklady na projekt se pohybují v částce 2.500.000 Kč. Předpokládanými finančními zdroji jsou Operační program Životní prostředí a vlastní zdroje obce.
- **Komunitní kompostárna:** V současnosti je obec Malenice nucena bioodpad velmi nákladně svážet dle smluvních podmínek Technickými službami Města Volyně do

jejich městské kompostárny. Projekt vybudování komunitní kompostárny nebo pořízení mobilní kompostárny pro účely nakládání s bioodpadem rostlinného původu by výrazně snížilo náklady na jeho likvidaci. Náklady na realizaci kompostárny jsou 500.000 Kč, na kterých by se mohly podílet obec Malenice, Jihočeský krajský úřad, Operační program Životní prostředí, Státní fond životního prostředí.

- **Pořízení mobilní techniky, drobného náčiní pro údržbu veřejného prostranství a veřejné zeleně:** záměrem projektu je pořízení mobilní techniky a drobného náčiní na údržbu veřejného prostranství a ploch v obci. Jedná se zejména o zahradní traktor včetně příslušenství potřebný pro úklid v obci. Traktor má zrychlit a usnadnit práci zaměstnanců obce a snížit náklady na tuto činnost. Předpokládané náklady byly vyčísleny na 150.000 Kč. Čerpání finančních prostředků by mohlo být realizováno za pomoci Jihočeského krajského úřadu, obce Malenice, Programu rozvoje venkova.
- **Rekonstrukce mostu u Jiříčků:** záměrem projektu je rekonstrukce mostu v lokalitě u Jiříčků, který se nachází v havarijním stavu. Původní pojezdová část je dřevěná, uhnívá, nově bude pojezdová plocha tvořena litým betonem. Dojde také k výměně zábradlí. Rekonstrukcí nedojde k zásahu do konstrukce mostu, který vede přes řeku Volyňku. Náklady jsou vyčísleny na 1.500.000 Kč, ty by mohly být čerpány vlastních zdrojů obce Malenice, Ministerstva dopravy, Jihočeského krajského úřadu, Programu rozvoje venkova.⁵³

⁵³ Program obnovy venkova obec Malenice 2014-2018

8. Empirický výzkum a jeho metody

Výzkumné metody jak kvalitativní a kvantitativní přístup jsou rozdílné, obě však mohou souběžným použitím přispět k vytvoření celkového pohledu na zkoumanou problematiku.

8.1. Průzkum názorů veřejnosti

Téma diplomové práce si autor rozmyšlel již před dvěma lety. Z dlouhodobého hlediska se zajímá o vývoj předmětné obce, ve které žije. Především o rozvoj obce za pomoci finančních prostředků z evropských fondů a jejich vliv na zvýšení kvality života občanů v různých oblastech. Jedná se o oblasti např. infrastruktury, cestovního ruchu, životního prostředí, rozvoje bydlení, kulturního života ve městě, pracovních příležitostí a dalších oblastí našeho života ve městě. Ověřit důsledky dopadů realizovaných projektů za pomoci finančních prostředků na život obyvatel naší obce je možné, dle autora, pomocí kvalitativního a kvantitativního přístupu.

Různorodými sociálními výzkumy se zabývalo a zabývá mnoho významných odborníků. Jedním z těchto znalců této problematiky byl Jiří Reichel, který kvantitativní přístup popsal jako: *„fenomény sociálního světa (různé jeho aspekty, objekty procesy atd.), které činí předmětem zkoumání, jsou svým způsobem měřitelné, či minimálně nějak tříditelné, uspořádatelné. Informace o nich, získávané v jisté kvantifikovatelné a co nejvíce formálně porovnatelné podobě. Pak je analyzujeme statistickými metodami se záměrem ověřit platnost představ o výskytu nějakých charakteristik, také o jejich vztazích k dalším objektům a jejich vlastnostem“*⁵⁴.

Další výstižnou definicí z celé řady je ta, kterou uvádí Miroslav Disman: *„Kvantitativní výzkum je nenumerické šetření a interpretace sociální reality. Cílem tu je odkrýt význam pokládány sdělovaným informacím“*⁵⁵. V odborných člancích, literatuře a

⁵⁴ Reichel, Jiří. *Kapitoly metodologie sociálních výzkumů*. Praha. Grada Publishing 2009 ISBN 978-80-247-3006-6. 40 s.

⁵⁵ DISMAN, Miroslav. *Jak se vyrábí sociologická znalost*. Vyd. 3. Praha: Nakladatelství Karolinum, 2006. 374s. ISBN 80-246-0139-7. Str. 285

celé řadě vědeckých prací se nachází široká škála různých definic kvalitativního a kvantitativního výzkumu.

Ve výzkumu pro tuto diplomovou práci se autor zaměřuje zejména na to, zda realizované projekty v obci za pomoci finančních prostředků Evropské unie jsou účelně využívány občany a v posledních letech zvýšily kvalitu jejich života z různých pohledů (např. volno časových aktivit, cestovního ruchu, podnikání atd.).

V úvahu připadaly metody výzkumu, které mají ať už méně vypovídající či více vypovídající hodnotu pro účel výzkumného cíle. Lze zmínit například „Anketu“, o které Kamil Zbořil uvedl: *„je takový druh zjišťování, při kterém jsou dotazovány osoby vybrané bez zvláštních výběrových hledisek, na jejich názory na určitý problém. Výběr dotazovaných se neřídí objektivními hledisky, často jde o tzv. samovýběr“*⁵⁶. Ankety se účastní nereprezentativní skupiny osob, většinou se jedná o důchodce a ženy na mateřské. Jedná se tedy o výzkum pro prvotní zjištění názoru vzorku veřejnosti. Z těchto důvodů výzkumník tuto metodu výzkumu pro zjištění stanoveného cíle v této práci nepoužil. Zvolil zde dvě metody a to semistandardizované interview v kombinaci s dotazníkovým šetřením. Dotazník umožňuje získat větší množství informací ke stanovenému výzkumnému cíli a tím i větší vypovídající hodnotu celkového provedení šetření dané problematiky.

8.2. Semistandardizované rozhovory a dotazníky

Šetření bylo provedeno jak kvantitativně, tak i kvalitativně. Kvalitativní výzkum byl soustředěn mezi občany, kteří jsou reprezentativním vzorkem obce. Pro ověření výsledku kvalitativního výzkumu bylo dodatečně provedeno dotazníkové šetření mezi občany obce Malenice.

Provedenými výzkumnými metodami se výzkumník snažil zjistit, zda je rozvoj obce v souladu s potřebami občanů a případné zjištění předat k dalšímu využití místní samosprávě.

⁵⁶ Zbořil Kamil, *Marketingový výzkum: metodologie a aplikace*. Vyd. 1. Praha: Vysoká škola ekonomická v Praze 1998. 38 s. ISBN 8070793945.

8.2.1. Semistandardizované rozhovory

Aby bylo dosaženo co nejpřesnějších a nejefektivnějších výsledků a samozřejmě co nejvíce získaných informací, byly použity tyto metody - zúčastněné a nezúčastněné pozorování a rozhovory. Výzkum probíhal v obci Malenice a je zaměřen na programové období 2007-2013.

Výzkum probíhal v různých časových intervalech a v různých etapách. Byly pořízeny tři audiozáznamy s rozhovorem vybraných občanů různých věkových skupin a rodin. Použité rozhovory byly pořízeny se souhlasem respondentů. Respondenti pro nahrání rozhovoru byli vybráni a doporučení.

Stále častěji se kombinují metody kvantitativního a kvalitativního výzkumu v jedné výzkumné akci. Využívají se tak výhody obou přístupů při řešení výzkumného problému. Rizikem kvalitativního výzkumu je možnost zkreslení osobními zájmy výzkumníka.

Záměrem šetření bylo zodpovědět na následující otázky a dosáhnout tak výzkumného cíle:

- 1. Jaké přínosy mají realizované projekty v obci Malenice pro občany?**
- 2. Zvýšila se kvalita života v obci Malenice za pomoci realizovaných projektů podpořených ze strukturálních fondů Evropské unie?**
- 3. Jaké nedostatky je podle občanů potřeba řešit v budoucnu ze strany představitelů obce?**

Od výzkumných cílů se odvíjelo zúčastněné a nezúčastněné pozorování i rozhovor.

Pozorování

Metoda pozorování, zvýšení kvality života občanů a přínosů pro ně za pomoci realizovaných projektů spolufinancovaných ze strukturálních fondů Evropské unie, byla pro výzkum velmi přínosná. Je důležité si uvědomit, že pozorovateli se nabízí možnost sledovat zaujetí účastníků a sám se může aktivně zapojit, čímž lépe zhodnotí, zda daný projekt má svůj význam a zda se obyvatelé zapojují do projektů, které jsou připraveny. Dále má možnost porovnat své získané poznatky z vlastního pozorování s výsledky

z rozhovorů. Identita pozorovatele byla všem účastníkům známá. Pozorování je důležitou metodou při zkoumání toho, co lidé dělají na veřejných místech⁵⁷.

Získaná data z přímého pozorování jsou zaznamenány v praktické části diplomové práce a to v podkapitole „Výčet významných projektů realizovaných v obci Malenice v programovacím období 2007-2013“ na stranách 46-48.

Rozhovor

Pro sběr dat byla vybrána metoda rozhovoru. Také se tato metoda označuje interview a patří mezi nejvýhodnější metodu pro získání kvalitních dat.

Jedním z cílů této práce byla snaha postihnout přínosy realizovaných projektů spolufinancovaných ze strukturálních fondů Evropské unie pro občany obce Malenice. Vybraní občané, rodiny, žijící v obci Malenice dokáží nejlépe zhodnotit situaci a všimnout si pozitivních i záporných změn.

Charakteristika respondentů:

Na přání komunikačních partnerů zůstávají veškeré informace o rodině v anonymitě. Dotazovaní jsou tedy označeni jako rodina č. 1, rodina č. 2 a rodina č. 3.

Švaříček, Šedřová a kol. o výzkumném vzorku uvádí: „*Cílem není, aby reprezentoval určitou populaci, ale určitý problém. Není tedy konstruován náhodně, ale teoreticky- záměrně jej vytváříme s ohledem na náš problém.*“⁵⁸

Kritériem pro výběr rodin z obce Malenice byla určitá vlastnost, kterou musel jedinec mít, aby mohl být do výzkumu zařazen.

Jednotlivé rodiny byly vybrány podle následujících kritérií:

- nukleární rodina
- rodina žijící v obci Malenice déle než deset let
- v rodině je alespoň jeden člen zaměstnán v obci Malenice a je veřejně činnou osobou

⁵⁷ HENDL, Jan.: *Kvalitativní výzkum: základní teorie, metody a aplikace*. Praha 2012, s. 45.

⁵⁸ Roman Švaříček, Klára Šedřová a kol.: *Výzkum v pedagogických vědách*. Praha 2014, Portál, ISBN:978-80-262-0644-6

Konkrétní respondenti byli zvoleni na základě metody pozorování. Každý rozhovor byl domluven individuálně a každý se odehrával v jiném prostředí. Prostředí bylo vždy klidné a nerušené nikým jiným.

Diskuze

Struktura rozhovoru byla postavena tak, aby co nejvíce obsáhla zkoumanou oblast a pomohla objasnit vnitřní a vnější motivy respondentů a jejich postoje vůči realizování projektů spolufinancovaných ze strukturálních fondů Evropské unie. Během rozhovoru došlo párkrát k odchýlkám od tématu, které nesouvisely s výzkumnými otázkami. Nejsou tedy zaznamenány v praktické části diplomové práce. Dále je nutné podotknout, že jedna z rodin je v příbuzenském vztahu výzkumníka. Není nutné se však obávat, že by nějak docházelo k ovlivnění u odpovědí. Výzkumník si vybral téma, otázky a účastníky dle svého zájmu, cílů výzkumu a možností. Účastníci byli seznámeni s hlavními projekty, které byly financovány za pomoci prostředků evropských fondů při strategickém rozvoji obce Malenice.

Připravené otázky:

1. Jak dlouho žijete v obci Malenice?
2. Je jeden z členů rodiny v obci Malenice zaměstnán?
3. Podpořily projekty financované za pomoci evropských fondů i prostředí pro Vaše zaměstnání?
4. Podílíte se na činnosti či organizaci projektů spolufinancovaných ze strukturálních fondů EU?
5. Který z projektů podpořených mimo jiné z fondů Evropské unie považujete za nejpřínosnější pro obec Malenice?
6. Vznikl v obci Malenice projekt, který měl dopad na zkvalitnění Vašeho života, nebo života Vašich dětí?
7. Změnil se v něčem život v obci Malenice po zrealizování některého z projektů, který byl financován z evropských fondů?
8. Jakou změnu, po realizaci projektů, spatřujete v kultuře či zázemí pro volnočasové aktivity?
9. Jaké projekty uvítáte v dalším programovacím období?
10. Považujete některý z projektů za mrhání financemi z evropských fondů?

Výsledky

1. Jak dlouho žijete v obci Malenice?

Rodiny byly záměrně vybrány tak, aby mohly sdělit své postřehy za uplynulá léta. Tudíž pro výzkum bylo nutné vybrat rodiny žijící v obci Malenice déle než deset let.

„Jsme rodáci. Žijeme tady od narození“⁵⁹.

„Bude to dvanáct let. Předtím jsme bydleli ve Strakonících, ale to jsme ještě neměli děti“⁶⁰.

„V Malenicích žijeme déle jak deset let. Koupili jsme tady domek a zůstali“⁶¹.

2. Je jeden z členů rodiny v obci Malenice zaměstnán?

Rodina byla záměrně vybrána tak, aby alespoň jeden člen z rodiny byl zaměstnán v obci Malenice a mohl porovnat změnu v pracovním prostředí, která byla zapříčiněna projektem spolufinancovaným z evropského fondu.

„Ano, manželka pracuje v prodejně Jednota“⁶².

„Ano, jsem zaměstnán u místní soukromé firmy.“⁶³

„Pracuji jako učitelka v místní škole“⁶⁴.

3. Podpořily projekty, financované za pomoci evropských fondů, i prostředí pro Vaše zaměstnání?

Tato otázka ukázala, zda projekty financované ze strukturálních fondů EU rozvíjejí i pracovní prostředí pro občany obce Malenice. Pouze jeden z dotazovaných respondentů potvrdil rozvoj, v prostředí jeho zaměstnání, díky financím z evropského fondu.

⁵⁹ RODINA č. 1. *Osobní rozhovor*. Malenice

⁶⁰ RODINA č. 2. *Osobní rozhovor*. Malenice

⁶¹ RODINA č. 3. *Osobní rozhovor*. Malenice

⁶² RODINA č. 1. *Osobní rozhovor*. Malenice

⁶³ RODINA č. 2. *Osobní rozhovor*. Malenice

⁶⁴ RODINA č. 3. *Osobní rozhovor*. Malenice.

Z předchozího výzkumu, metody pozorování, jsme mohli zjistit, že pracovních pozic je v obci nedostatek.

„Myslím, že Jednoty se to týkat nebude“⁶⁵.

„Tato otázka se prostředí našeho zaměstnání vůbec netýká“⁶⁶.

„Vzhledem k tomu, že pracuju s dětmi, tak jsme uvítali rekonstrukci hřiště a i rozvoj tradičních akcí, které jsou pro děti určitě přínosem“⁶⁷.

4. Podílíte se na činnosti či organizaci projektů spolufinancovaných ze strukturálních fondů EU?

Jeden z členů rodiny se angažuje do projektů spolufinancovaných ze strukturálních fondů EU v rámci zastupitelstva obce.

„Bavíme se o tom, co je potřeba pro obec, na zastupitelstvu“⁶⁸.

„Jsme jen přihlížející“⁶⁹.

„Bohužel ne, ale myslím si, že kdyby občané měli tu možnost, mohly by se finance od EU lépe využít. Třeba do něčeho užitečného pro všechny“⁷⁰.

5. Který z projektů podpořených mimo jiné z fondů Evropské unie považujete za nejprínosnější pro obec Malenice?

Dva ze tří dotazovaných respondentů se shodli na tom, že zateplení a vybavení Kulturního domu v Malenicích, což vedlo ke zvýšení kulturního vyžití.

„Myslím, že nejlépe utracené peníze od evropské unie byly, když se zateplil a vybavil kulturní dům.“⁷¹

„Každá oprava majetku, který může využít i veřejnost je přínosná“⁷².

⁶⁵ RODINA č. 1. *Osobní rozhovor*. Malenice.

⁶⁶ RODINA č. 2. *Osobní rozhovor*. Malenice.

⁶⁷ RODINA č. 3. *Osobní rozhovor*. Malenice.

⁶⁸ RODINA č. 1. *Osobní rozhovor*. Malenice.

⁶⁹ RODINA č. 2. *Osobní rozhovor*. Malenice.

⁷⁰ RODINA č. 3. *Osobní rozhovor*. Malenice.

⁷¹ RODINA č. 1. *Osobní rozhovor*. Malenice.

„Určitě projekty pro děti a mládež, nebo také pro místní spolky“⁷³.

6. Vznikl v obci Malenice projekt, který měl dopad na zkvalitnění Vašeho života, nebo života Vašich dětí?

Na území obce se nachází Základní škola a Mateřská škola Malenice. To vedlo dotazované k tomu, aby všichni souhlasili, že ke zkvalitnění života dochází za pomoci projektů financovaných fondy EU především u dětí.

„Jsem rád, když se tady něco změní, když je něco nového. Ale asi se mě to už tolik netýká. Kdybych si měl vybrat, tak se mi líbí nové hřiště“⁷⁴.

„Máme dítě ve školce, takže když udělali nové vytápění, tak nás to potěšilo. I ty tradiční akce jsou určitě dobrý nápad“⁷⁵.

„Podle mě, každý projekt, který byl tady udělán, slouží ke zkvalitnění života našeho i dětí, například rekonstrukce školky a vybudování dětského hřiště“⁷⁶.

7. Změnil se v něčem život v obci Malenice po zrealizování některého z projektů, který byl financován z evropských fondů?

Z průzkumu dotazovaných vzešlo, že si nejsou vědomi žádné velké změny, která by ovlivnila život v obci Malenice.

„Nevšiml jsem si ničeho“⁷⁷.

„Ani bych neřekl“⁷⁸.

„Ne nějak zásadně“⁷⁹.

---

⁷² RODINA č. 2. *Osobní rozhovor*. Malenice.

⁷³ RODINA č. 3. *Osobní rozhovor*. Malenice.

⁷⁴ RODINA č. 1. *Osobní rozhovor*. Malenice.

⁷⁵ RODINA č. 2. *Osobní rozhovor*. Malenice.

⁷⁶ RODINA č. 3. *Osobní rozhovor*. Malenice.

⁷⁷ RODINA č. 1. *Osobní rozhovor*. Malenice.

⁷⁸ RODINA č. 2. *Osobní rozhovor*. Malenice.

⁷⁹ RODINA č. 3. *Osobní rozhovor*. Malenice.

8. Jakou změnu, po realizaci projektů, spatřujete v kultuře či zázemí pro volnočasové aktivity?

Dotazovaní se domnívají, že obec naplňuje, za pomoci strukturálních fondů EU, potřeby občanů.

„Jedna z velkých změn v Malenicích byla rekonstrukce fary“⁸⁰.

„Jak už jsme říkali, pro aktivity byl nejlepší projekt předělání hřiště. To je užitečné pro všechny občany“⁸¹.

„Jednoznačně pro kulturu byla velká změna vybavení sálu kulturního domu. Tím pádem se sál bude i více využívat a sloužit tradičním akcím. Občané tak mají možnost se spolu setkávat a poznávat se. To bude upevňovat vztahy mezi nimi“⁸².

9. Jaké projekty uvítáte v dalším programovacím období?

Občané měli možnost výběru z několika projektů. (viz. strana 62-67.) Dva ze tří dotazovaných se shodli na projektu: Oprava, rekonstrukce, a výstavba místních komunikací, chodníků, cyklistických a pěších stezek.

„Mně se líbí hned ten první projekt. Naučná stezka by byla alespoň pro všechny věkové kategorie“⁸³.

„Všechny projekty by byly užitečné. Vzhledem k tomu, že rád jezdím na kole, tak bych uvítal cyklistické stezky a vzhledem k tomu, že mám děti, tak i to dětské hřiště“⁸⁴.

„Já bych si vybrala hned několik projektů. Ale nejspíš nejvíce zajímavý se mi zdá ta oprava, rekonstrukce a výstavba místních komunikací“⁸⁵.

10. Považujete některý z projektů za mrhání financemi z evropských fondů?

Žádný z dotazovaných si nemyslí, že by bylo mrháno financemi strukturálních evropských fondů.

⁸⁰ RODINA č. 1. *Osobní rozhovor*. Malenice.

⁸¹ RODINA č. 2. *Osobní rozhovor*. Malenice.

⁸² RODINA č. 3. *Osobní rozhovor*. Malenice.

⁸³ RODINA č. 1. *Osobní rozhovor*. Malenice.

⁸⁴ RODINA č. 2. *Osobní rozhovor*. Malenice.

⁸⁵ RODINA č. 3. *Osobní rozhovor*. Malenice.

„Kdybych si musel vybrat, tak oprava hasičárny, ale třeba to bylo potřeba. Nevím“⁸⁶.

„Všechno snad bylo k něčemu užitečné“⁸⁷.

„Určitě ne. Věřím tomu, že projekty byly dobře promyšlené“⁸⁸.

8.2.2. Dotazníkové šetření

Jako další výzkumnou metodu pro naplnění cíle této diplomové práce autor zvolil formu dotazníkového šetření, které bylo provedeno v měsíci únoru a březnu 2017. Dotazník se skládal z dvanácti otázek a to uzavřených, polozavřených a otevřených. Celkem bylo vydáno 150 dotazníků. Vyplněných dotazníků bylo vráceno celkem 98. Dotazník je přílohou č. [2](#).

Formulace hypotéz

Na základě daných cílů diplomové práce byly stanoveny následující hypotézy směřující k efektivitě a účelnosti podpory rozvoje obce za pomoci finančních prostředků z Evropských strukturálních fondů.

- 1) Uvědomují si občané, že rozvoj obce je podporován finančními prostředky ze strukturálních fondů Evropské unie (>70%).*
- 2) Zvýšila se kvalita života občanů obce v návaznosti na realizované projekty za podpory finančních prostředků z Evropské unie v posledních letech (>75%).*
- 3) Jsou finanční prostředky z pohledu občanů investovány a využívány místní samosprávou v souladu s jejich potřebami (<65%).*

Výsledek dotazníkového šetření

Dotazníkového šetření se zúčastnilo celkem 98 občanů trvale žijících v obci Malenice.

⁸⁶ RODINA č. 1. *Osobní rozhovor*. Malenice

⁸⁷ RODINA č. 2. *Osobní rozhovor*. Malenice

⁸⁸ RODINA č. 3. *Osobní rozhovor*. Malenice

Otázka č.1

Jste informováni o tom, že některé realizované projekty v obci vznikaly za podpory finančních prostředků z fondů Evropské unie?

K této otázce se dotazovaní občané vyjádřili takto: v počtu 82 vědí o finanční podpoře projektů v souvislosti s rozvojem obce ze strany Evropské unie, 16 respondentů o této pomoci neví.

Graf č. 6: *Povědomí občanů o finanční podpoře rozvoje obce z EU*

Zdroj: *Vlastní zpracování*

Otázka č. 2

Souhlasíte s finanční podporou z fondů Evropské unie při rozvoji měst a obcí v naší republice?

Z odpovědí je patrné, že z celkového počtu 98 respondentů, 51 souhlasí s finanční podporou z EU, 12 spíše ano, 9 nesouhlasí a 26 spíše nesouhlasí.

Graf č. 7: *Postoj občanů k finanční podpoře rozvoje obce*

Zdroj: *Vlastní zpracování*

Otázka č. 3

Jste spokojen (na) s kvalitou života v obci v návaznosti na využití finančních prostředků na rozvoj obce, mimo jiné z fondů Evropské unie?

Z odpovědí respondentů vyplývá, že 77 občanů je spokojeno, 9 občanů nespokojeno, 12 občanů nedokáže posoudit.

Tuto otázku lze hodnotit, že drtivá většina občanů je spokojena s rozvojem obce, tak jak je realizován.

Graf č. 8: *Spokojenost občanů s kvalitou života a s vývojem v obci*

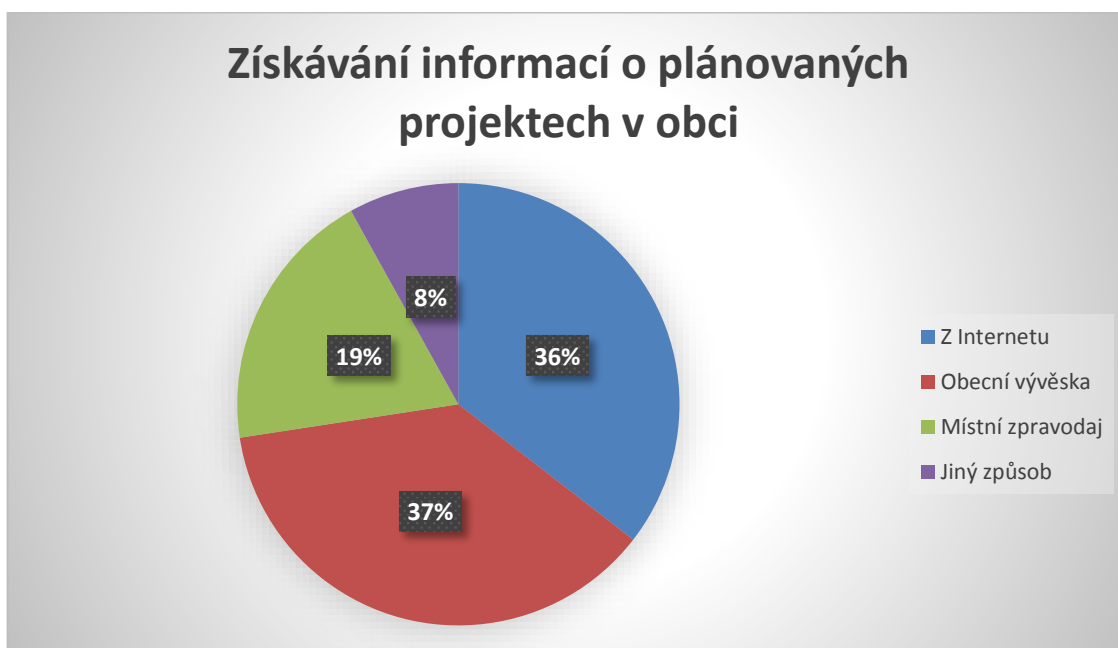
Zdroj: *Vlastní zpracování*

Otázka č. 4

Jakou cestou získáváte informace o plánovaných projektech a dění v obci?

Pro občany obce je stále důležitý zdroj informací obecní vývěska a to u 36 dotázaných. Jako druhý nejoblíbenější zdroj informací je internet, který využívá 35 respondentů. 19 občanů získává informace o dění v obci z místního zpravodaje a pouhých 8 dotázaných přímo na jednání zastupitelstva.

Graf č. 9: Zdroje informací pro občany

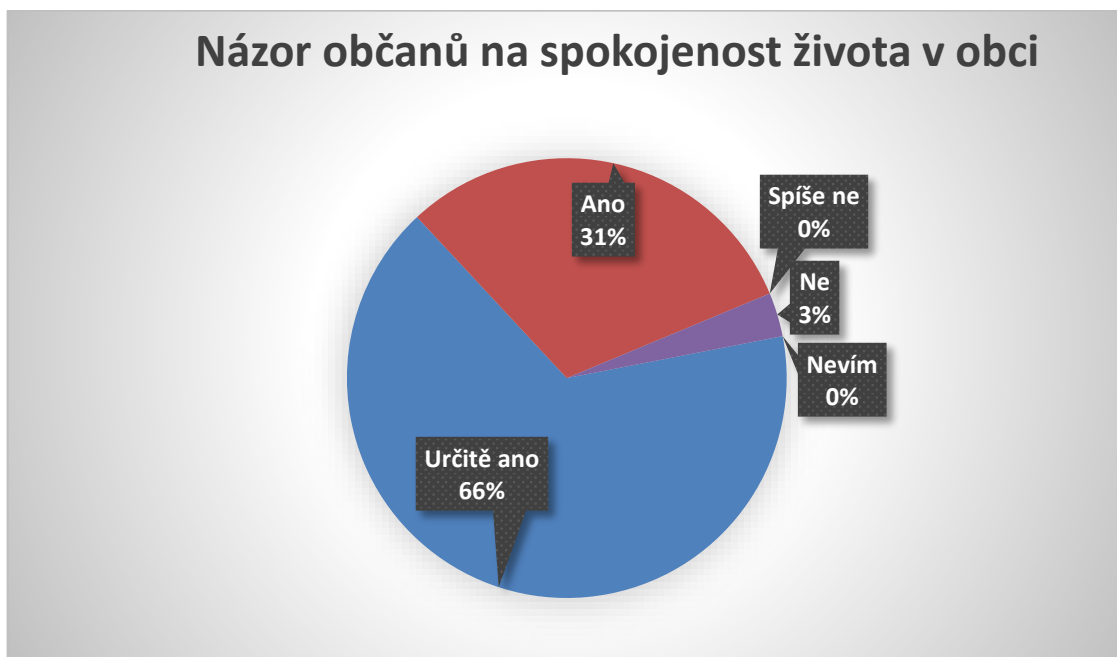
Zdroj: *Vlastní zpracování*

Otázka č. 5

Jak jste spokojeni s Vaší obcí jako místem pro Váš život?

Z celkového počtu občanů odpovědělo na spokojenost s životem v obci určitě ano 65 občanů, odpověď ano volilo 30 dotázaných, odpověď ne volili 3 občané. Odpověď nevím nebyla nikým volena. Toto zjištění vypovídá o tom, že občané obce jsou s vytvářenými podmínkami pro život v obci spokojeni.

Graf č. 10: Spokojenost života v obci z pohledu občanů

Zdroj: *Vlastní zpracování*

Otázka č. 6

Která oblast života v obci je podle Vašeho názoru zapotřebí podpořit v budoucnu finančními prostředky ze strany místní samosprávy?

Dle dotazovaných občanů by se mělo v budoucnu investovat ze strany obecní samosprávy do sociální oblasti, to si myslí 22 % dotázaných. Dále by to dle 12 % občanů mělo být do oblasti podnikání a zaměstnanosti, 10 % se vyjádřilo pro životní prostředí, 8 % pro kulturu a spolky, 6 % pro rozvoj cestovního ruchu, 2 % dotazovaných se shodně vyjádřilo pro vzdělání a přeshraniční spolupráci.

Graf č. 11: Podpora oblastí života v obci z pohledu občanů

Zdroj: *Vlastní zpracování*

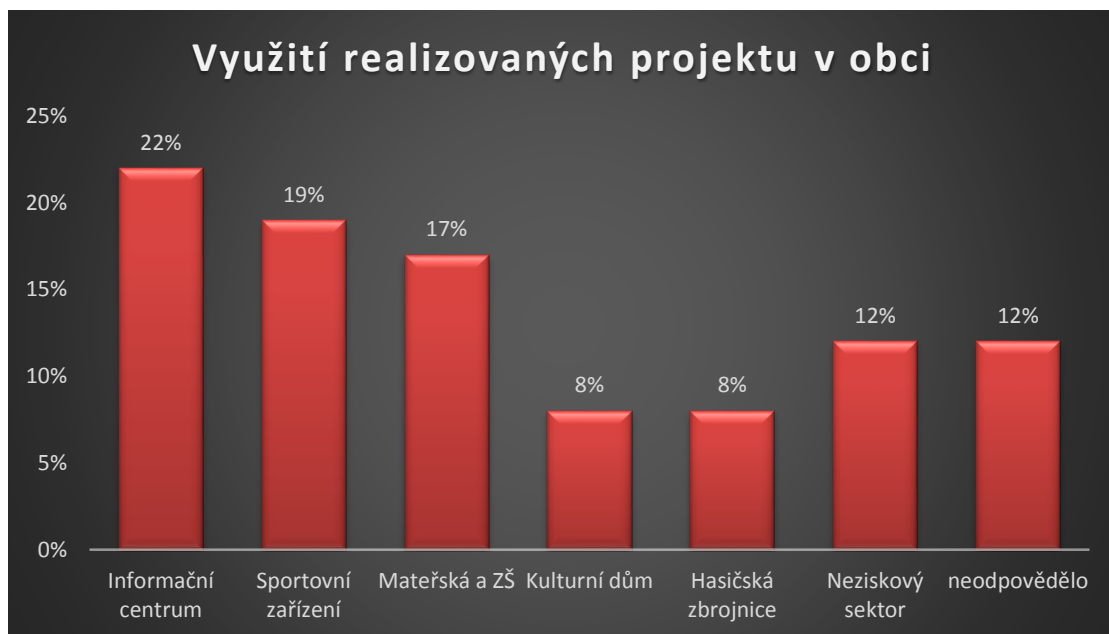
Otázka č. 7

Napište, jaké zrealizované projekty měly vliv na zvýšení kvality Vašeho žití v obci?

Na tuto otázku neodpovědělo 12 respondentů z celkového počtu 98 dotazovaných, 22 osob odpovědělo „Informační a kulturně společenské centrum“, 19 osob odpovědělo „Víceúčelové sportovní zařízení a hřiště“, 17 osob odpovědělo Mateřskou a základní školu, 8 osob odpovědělo „Kulturní dům“, 8 osob uvedlo „Hasičskou zbrojnici“, 12 osob uvedlo „Centrum neziskového sektoru“.

Graf č. 12: Využití realizovaných projektů v obci

Zdroj: Vlastní zpracování

Otázka č. 8

Jaké nedostatky jsou potřeba z Vašeho pohledu v budoucnu v obci řešit v návaznosti na její rozvoj?

Tato otázka byla nechána jako otevřená, odpovědi se tedy liší.

Naplňovat program obnovy venkova tak, jak je schválen zastupitelstvem obce.

Rekonstrukce objektu maštale (přílehlá součást zrekonstruovaného areálu fary), návrh využití jako technické zázemí obce.

Vybudování bezbariérového obecního úřadu. Kanceláře OÚ se nachází v prvním patře bez výtahu.

Větší podpora v oblasti sociálních služeb zejména pro seniory a postižené občany obce. Ze strany obce je za potřebí větší podpora rozvoje bydlení, zejména pro mladé.

Větší podpora podnikání v obci a vytváření nových pracovních míst.

Spolupráce a koordinace činností místních spolků za účelem zvýšení povědomí o obci a rozvoje cestovního ruchu.

Otázka č. 9

Uveďte Váš věk?

Respondenti jsou touto otázkou rozděleni do třech skupin 18-29, 30-49, 50 a více. Počet respondentů jednotlivých skupin, kteří se účastnili dotazníkového šetření, je uveden v tabulce č. 7.

Tabulka č. 7: Věk respondentů

Věková hranice	Počet respondentů
18-29	23
30-49	44
50 a více	31

Zdroj: *Vlastní zpracování*

Otázka č. 10

Uveďte Vaše pohlaví?

Respondenty dělíme otázkou podle pohlaví. Dotazník odevzdalo 53 žen a 45 mužů.

Otázka č. 11

Jaké máte nejvyšší dosažené vzdělání?

Respondenti jsou otázkou rozděleni do čtyř kategorií podle dosaženého vzdělání. Jejich četnost je uvedena v tabulce č. 8.

Tabulka č. 8: Věk respondentů

Dosažené vzdělání	Počet respondentů	Relativní četnost %
základní	10	10
Vyučen v oboru	34	35
Střední s maturitou	41	42
vysokoškolské	13	13

Zdroj: *Vlastní zpracování*

Otázka č. 12

Vaše zaměstnaní?

Závěrečná otázka je zaměřena na zaměstnání dotazovaných. Výsledek otázky je zaznamenán v tabulce č. 9.

Tabulka č. 9: Zaměstnání respondentů

Specifické	Počet respondentů
Student	23
Nezaměstnaný	6
Státní sektor	25
Soukromý sektor	23
Neziskový sektor	21

Zdroj: Vlastní zpracování

8.3. Interpretace provedeného výzkumu

8.3.1. Vyhodnocení rozhovorů

Výzkum provedený formou semistandardizovaných rozhovorů byl zaměřen na občany s dlouhodobou vazbou na obec Malenice. Vzorek respondentů byl záměrně vybrán výzkumníkem tak, aby došlo k co nejobjektivnějšímu zhodnocení vývoje života v obci Malenice. Všichni dotazovaní respondenti odpovídali na celkem deset připravených otázek tvořící jakýsi celek přetvořený do podoby výzkumného cíle. K tomuto přispělo také zúčastněné a nezúčastněné pozorování. Všechny tyto metody byly zkombinovány tak, aby došlo k zachycení vývoje života osob s dlouhodobou vazbou na obec ve vztahu k využití finančních prostředků z fondů Evropské unie ve sledovaném období 2007 - 2013.

Analýza získaných dat

Provedeným přímým a nepřímým pozorování ze strany tazatele, které bylo prováděno před započítáním i v průběhu interviewu, se podařilo zjistit, že realizované

projekty za podpory finančních prostředků z fondů Evropské unie jsou nepochybně každodenně využívány respondenty, včetně jejich rodin, spoluobčany, ale také spolky působícími v obci, včetně návštěvníků a turistů, kteří do obce zavítají. Oběma způsoby pozorování bylo zjištěno, že respondenti využívají projekty zrealizované za podpory finančních prostředků Evropské unie běžným způsobem každý den, aniž by si to sami uvědomovali. Jedná se například o místní komunikace, chodníky, inženýrské sítě, jako je kanalizace, čistička odpadních vod, veřejné osvětlení a podobně. Do dalšího sledu výzkumník zařadil projekty zaměřující se na služby, volnočasové aktivity, projekty zkvalitňující pracovní podmínky. Zde je možno hovořit o tom, že občané využívají projekty podle svého životního stylu a zájmového zaměření. Do této kategorie můžeme zařadit například projekty rekonstrukce areálu fary na Informační a Kulturně – Společenské centrum, rekonstrukce hřiště, rekonstrukce a zateplení hasičské zbrojnice, zateplení kulturního domu a pořízení jeho vybavení, výstavbu cyklostezek, snížení energetické náročnosti budovy mateřské školky, vybudování dětského multifunkčního hřiště a řadu dalších projektů.

Zodpovězením připravených otázek a jejich vyhodnocením bylo na výzkumném vzorku zjištěno k jednotlivým otázkám výzkumného cíle toto:

1. Jaké přínosy mají realizované projekty v obci Malenice pro občany?

Z provedených rozhovorů k této výzkumné otázce bylo jisté, že realizované projekty u dvou respondentů nemají dopad na zkvalitnění jejich pracovních podmínek a v jednom případě se kvalita pracovního prostředí zlepšila.

Ze zvolených způsobů pozorování bylo zjištěno, že respondenti využívají projekty, zrealizované za podpory finančních prostředků Evropské unie, běžným způsobem každý den, aniž by si to sami uvědomovali. Jedná se například o místní komunikace, chodníky, inženýrské sítě aj. Z tohoto lze vyvodit, že obec Malenice se snaží realizovat vhodné projekty za podpory EU.

2. Zvýšila se kvalita života v obci Malenice za pomoci realizovaných projektů podpořených ze strukturálních fondů Evropské unie?

Výzkumem bylo zjištěno, že v programovém období 2007 - 2013 došlo ke zvýšení kvality života v obci. Dochází k průběžným rekonstrukcím starých objektů, které jsou majetkem obce a následnému jejich účelnému využívání místními spolky, dětmi a mládeží.

Jako nejvýznamnější jsou pro zkvalitnění volnočasových aktivit a života v obci označeny projekty: rekonstrukce místních komunikací, dětské víceúčelové hřiště, rekonstrukce a vybavení kulturního domu. Dále dle respondentů má pro obec Malenice velký přínos rekonstrukce fary na „Turisticky informační a kulturně společenské centrum“. Z pohledu občanů nedošlo při realizaci projektů podpořených ze strukturálních fondů Evropské unie k žádné zbytečné, neefektivní či mylné investici, která by nebyla z dlouhodobého hlediska udržitelná. Všechny projekty dle respondentů byly promyšlené a užitečné.

3. Jaké nedostatky je podle občanů potřeba řešit v budoucnu ze strany představitelů obce?

Z hlediska nového současného programovacího období se dotazovaní respondenti shodli na výstavbě a opravách místních komunikací, chodníků a rozšiřování cyklistických, pěších a naučných stezek, vybudování dalšího dětského hřiště. Tyto projekty by dle respondentů rozšířily možnosti volnočasových aktivit pro širokou veřejnost napříč všemi věkovými strukturami.

8.3.2. Vyhodnocení dotazníků

Dotazníkové šetření bylo provedeno v měsíci únor a březen 2017. Cílem tohoto kvantitativního výzkumu bylo zjistit, zda fondy EU v praxi napomáhají při strategickém rozvoji vybrané obce Malenice a zajišťují uspokojení občanů v různých oblastech jejich života. Dotazníky respondentům byly osobně doručeny v celkovém počtu 150 kusů. Dotazníkového šetření se účastnilo celkem 98 respondentů starších 18-ti let. Po vyhodnocení získaných dat z šetření bylo možno definovat stanovené hypotézy.

Vyhodnocení stanovených hypotéz

***Hypotéza č. 1:* Uvědomují si občané, že rozvoj obce je podporován finančními prostředky ze strukturálních fondů Evropské unie (> 70%).**

Graf č. 13: Povědomí občanů o finanční podpoře z EU

Zdroj: *Vlastní zpracování*

Z 98 respondentů o podpoře projektů obce ze strany finančních prostředků Evropské unie vědělo 82 občanů, tj. 84 % z celkového počtu dotázaných a 16 občanů tuto informaci nemá, což činí 16 % z celkového počtu odevzdaných dotazníků. **Hypotéza se potvrdila.**

Hypotéza č. 2: Zvýšila se kvalita života občanů obce v návaznosti na realizované projekty za podpory finančních prostředků z Evropské unie v posledních letech (> 75%).

Graf č. 14: Pohled občanů na spokojenost s kvalitou života v obci

Zdroj: *Vlastní zpracování*

Z počtu 98 respondentů se ke zvýšené kvalitě života za pomoci realizovaných projektů za přispění Evropské unie, vyjádřilo souhlasně 77 občanů, tj. 79 % dotázaných, 9 občanů odpovědělo negativně, tj. 9 %, 12 osob nevědělo, tj. 12 %. **Hypotéza se potvrdila.**

Hypotéza č. 3

Jsou finanční prostředky z pohledu občanů investovány a využívány místní samosprávou v souladu s jejich potřebami (< 65%).

Graf č. 15: Názor na využívání finančních prostředků

Zdroj: *Vlastní zpracování*

Z počtu 98 respondentů, 68 občanů je spokojeno provedenými investice v obci v souladu s jejich potřebami, 9 občanů vyslovilo nespokojenost k tomuto tématu a 21 občanů tuto problematiku nedokáže posoudit. **Hypotéza se nepotvrdila.**

9. Závěr

Téma diplomové práce je zaměřeno na fondy Evropské unie a jejich využívání v praxi v rámci strategie rozvoje obce Malenice v návaznosti na plnění programu obnovy venkova. V průběhu vyhotovování diplomové práce byly její jednotlivé kapitoly projednávány s kompetentními zaměstnanci obce, jednotlivými zastupiteli a občany obce. Konečný výstup z provedeného kvalitativního a kvantitativního výzkumu v praktické části diplomové práce by tak mohl být zakomponován do programu obnovy venkova obce Malenice pro období 2014-2018.

Práce je rozdělena do dvou částí, teoretickou a praktickou s empirickým výzkumem dané problematiky.

V první teoretické části se pisatel věnoval vzniku regionální politiky Evropské unie a to od vzniku Evropského hospodářského společenství v roce 1958 po její současnost. Zde jsou popsány příčiny vzniku a jednotlivé vývojové etapy a milníky regionální politiky Evropské unie, jak je zachyceno v odborné literatuře zabývající se touto problematikou. V kapitole je zaznamenána bližší specifikace programového období České republiky v letech 2007-2013 a současné programové období 2014-2020. Jedná se o strategické dokumenty, jako je Národní strategický referenční rámec České republiky pro období 2007-2013 a Dohoda o partnerství pro období 2014-2020. V této části, je uveden výčet a charakteristika jednotlivých operačních programů pro obě uvedená období a stručný výčet jejich odlišností.

Praktická část je zaměřena na konkrétní obec Malenice, která se nachází v Jihočeském kraji, okrese Strakonice a je významnou obcí regionu. V této kapitole je výčet projektů, které se podařilo realizovat v uplynulém programovacím období 2007-2013 a jejich přínos pro život v obci. Obec dlouhodobě prosazuje strategii, které je tématem i v jejich programech obnovy venkova. Zejména se jedná o péči o svěřený majetek obce, kvality služeb, životního prostředí, zvyšování povědomí o obci, celého regionu, cestovního ruchu a podpory vzdělávání. Autor práce zde podrobně charakterizoval dva projekty, které jsou, dle jeho mínění, významné pro obec Malenice, a to z hlediska zvyšování kvality života v obci. Jedná se o projekty rekonstrukce areálu bývalé fary na Informační a Kulturně – Společenské centrum a projekt snížení energetické náročnosti budovy Mateřské

školky. Dále jsou zde popsány projekty připravované obcí Malenice pro aktuální programové období 2014-2020.

Tato část diplomové práce se rovněž zaměřuje na empirický výzkum a volbu vhodné metody. Výzkum byl proveden autorem neboli výzkumníkem metodou semistandardizovaných rozhovorů v kombinaci s přímým a nepřímým pozorováním u vybraných respondentů a dotazníkovým šetřením. Výzkumným cílem v první fázi výzkumu bylo zjistit od občanů trvale bydlících v obci Malenice, jak se daří obci za pomoci finančních prostředků z fondů Evropské unie uspokojovat jejich potřeby a zvyšovat životní úroveň obyvatel obce. Druhá fáze výzkumu byla zaměřena na odhalení nedostatků z hlediska jejich potřeb z pohledu veřejného života v obci, které by bylo záhodno v průběhu nového programového období řešit. Výstup z provedeného výzkumu bude předložen, jak bylo v úvodu této práce předjednáno, zastupitelstvu obce, které zjištěná fakta vyhodnotí a případně zakomponuje do programu obnovy venkova obce Malenice pro období 2014-2018.

Hlavním cílem diplomové práce bylo zjistit efektivnost, účelnost a vliv realizovaných projektů podpořených z evropských fondů na rozvoj obce Malenice (životní prostředí, zvýšení životní úrovně), případně odhalit nedostatky z pohledu občanů, které by bylo možné v následném programovém období odstranit.

Na základě provedeného výzkumu formou rozhovorů a dotazníků bylo zjištěno, že projekty realizované obcí Malenice jednoznačně prospívají rozvoji území, ať už se jedná o zkvalitňování občanské vybavenosti (rekonstrukce místních komunikací, rozšiřování inženýrských sítí, rekonstrukce mateřské školy a hasičské zbrojnice) nebo o oblast společenského, turistického a dalšího volnočasového vyžití (dětské hřiště, rekonstrukce a vybavení kulturního domu, otevření informačního a kulturně-společenského centra v areálu bývalé fary).

Lze potvrdit skutečnost, že obec Malenice tyto finanční prostředky využívá při realizaci svých projektů účelně a v souladu se schváleným aktuálním programem obnovy venkova.

Vyhodnocením rozhovorů s občany obce Malenice i následných dotazníků bylo zjištěno, že přístup ke zrealizovaným projektům vychází zejména z naturelu a zájmů

respondentů. Pro některé jsou ke zvýšení kvality života důležité projekty v oblasti volnočasového a společenského vyžití, pro další naopak v oblasti občanské vybavenosti. V budoucnu by občané shodně podpořili například tyto projekty: vybudování dětského hřiště, vybudování nových cyklostezek, stezek pro pěší a naučné stezky. Z občanské vybavenosti se jedná o bezbariérovost obecního úřadu, rekonstrukci maštale s využitím jako technické zázemí obce či výstavbu místních komunikací, která by umožnila další zástavbu rodinnými domky.

Při srovnání návrhů ke zkvalitnění života v obci ze strany občanů a aktuálním Programem obnovy venkova obce Malenice jsou jejich návrhy rovněž v popředí zájmu představitelů místní samosprávy.

Závěrem lze jednoznačně konstatovat, že finanční prostředky z fondů Evropské unie jsou velmi důležitým nástroj pro naplňování Programu obnovy venkova obce Malenice, který je ze strany občanů obce velmi pozitivně vnímán, jak vyplynulo z provedeného výzkumu mezi občany. Bez těchto finančních prostředků by nemohl být realizován rozvoj obce v takovém rozsahu jak do současné doby. Predikce autora je, že zástupci místní samosprávy by se měli nadále snažit o maximální a efektivní využívání finančních prostředků ze strukturálních fondů Evropské unie při rozvoji obce v návaznosti na její rozpočet.

10. Seznam použitých zdrojů

10.1. Odborná literatura

Budík Josef: *Evropské strukturální fondy a jejich využívání* 2009, IBSN 978-80-7408-014-2

Marek Dan/Kantor Tomáš: *Příprava a řízení projektů strukturálních fondů Evropské unie* 2009, IBSN 9788087029565

HENDL Jan: *Kvalitativní výzkum: základní teorie, metody a aplikace*. Praha 2012, IBSN 9788026202196

Reichel Jiří: *Kapitoly metodologie sociálních výzkumů*. Praha. Grada Publishing 2009
ISBN 978-80-247-3006-6

Disman Miroslav: *Jak se vyrábí sociologická znalost*. Vyd. 3. Praha: Nakladatelství Karolinum, 2006, ISBN 80-246-0139-7

Majerová Věra/Majer Emrich: *Kvantitativní výzkum v sociologii venkova a zemědělství část I*. 2006, ISBN 80-213-0507-X

Roman Švaříček, Klára Šeďová a kol.: *Výzkum v pedagogických vědách*. Nakladatelství Portál s.r.o., 2014, ISBN 978-80-262-0644-6

Zbožil Kamil, *Marketingový výzkum: metodologie a aplikace*. Vyd. 1. Praha: Vysoká škola ekonomická v Praze 1998. 38 s. ISBN 8070793945

10.2. Internetové zdroje

<http://www.strukturalni-fondy.cz/cs/Fondy-EU/Programove-obdobi-2007-2013/Dokumenty/Strategicke-dokumenty/Narodni-strategicky-referencni-ramec-CR-2007-2013>, (28.9. 2014)

<http://www.strukturalni-fondy.cz/cs/Fondy-EU/Programove-obdobi-2007-2013/Programy-2007-2013>, (28.9.2016)

<http://www.strukturalni-fondy.cz/cs/Fondy-EU/Programove-obdobi-2007-2013/Programy-2007-2013>, (28.9. 2016)

<http://www.dotaceeu.cz/cs/Informace-o-cerpani>

<http://www.strukturalni-fondy.cz/cs/Fondy-EU/Programove-obdobi-2007-2013/Programy-2007-2013>, (28.9. 2016)

<http://www.strukturalni-fondy.cz/cs/Fondy-EU/2014-2020/Operacni-programy>, (28.9. 2016)

<http://www.strukturalni-fondy.cz/cs/Fondy-EU/2014-2020/Operacni-programy>, (28.9. 2016)

<http://www.opzp2007-2013.cz/sekce/369/prioritni-osa-3/> ze dne 20.9. 2016

<http://www.strukturalni-fondy.cz/cs/Fondy-EU/2014-2020/Operacni-programy>
(28.9.2016)

<http://www.strukturalni-fondy.cz/cs/Fondy-EU/2014-2020/Operacni-programy> (28.9. 2016)

<http://www.adu.cz/> - (2.6.2016)

<http://www.skolamalenice.cz/index.php/2013-06-15-12-38-04/2013-06-15-12-49-13>

<http://malenice.charita.cz/vyhledavani-vadresari/?tab=people&show=organizace#directory> – (2.6. 2016)

<http://www.opzp2007-2013.cz/sekce/369/prioritni-osa-3/> ze dne 20.9. 2016

<https://mapy.cz/zakladni?x=13.8853937&y=49.1225249&z=14&source=muni&id=994&q=Malenice> ze dne 21.3.2017

10.3. Jiné zdroje nezahrnuté do ČNS ISO 690

Kapošváryová Denisa a Kreuzbergová Eva: *Regionální politika EU, Integrace*

Rovná Lenka: *Regionální politika Evropské unie. Mezinárodní politika*

Smlouva o založení Evropského hospodářského společenství

Jednotný Evropský akt

Majer Luboš: *Program rozvoje města*, bakalářská práce 2010

Audit č. ROPJZ/2016/O/015

Program obnovy venkova obec Malenice 2014-2018

Zákon č. 128/200 Sb., o obcích

Usnesení Vlády České republiky č. 175/2006

Usnesením vlády České republiky č. 867

Národní strategický referenční rámec ČR 2007-2013

Dohoda o partnerství pro programové období 2014-2020

10.4. Seznam tabulek

Tabulka č. 1: Věková struktura obce k 1. lednu 2016.....	36
Tabulka č. 2: Bytová situace.....	38
Tabulka č. 3: Realizované projekty v programovém období 2007-2013.....	44
Tabulka č. 4: Přehled financování projektu	53
Tabulka č. 5: <i>Společenské akce KIS Malenice rok 2015 - 2016</i>	54
Tabulka č. 6: Přehled financování projektu	58
Tabulka č. 7: Věk respondentů.....	82
Tabulka č. 8: Věk respondentů.....	82
Tabulka č. 9: Zaměstnání respondentů.....	83

10.5. Seznam grafů

Graf č. 1: Přehled čerpání finančních prostředků z EU k 4. 5. 2016.....	27
Graf č. 2: Celkový objem finančních prostředků pro ČR v období 2014-20.....	30
Graf č. 3: Pohyb obyvatelstva v období 1993 – 2015	36
Graf č. 4: Objem čerpaných finančních prostředků obcí z fondů EU.....	49
Graf č. 5: Energetický audit	59
Graf č. 6: Povědomí občanů o finanční podpoře rozvoje obce z EU.....	76
Graf č. 7: Postoj občanů k finanční podpoře rozvoje obce	77
Graf č. 8: Spokojenost občanů s kvalitou života a s vývojem v obci	77
Graf č. 9: Zdroje informací pro občany	78
Graf č. 10: Spokojenost života v obci z pohledu občanů.....	79
Graf č. 11: Podpora oblastí života v obci z pohledu občanů	80
Graf č. 12: Využití realizovaných projektů v obci.....	81
Graf č. 13: Povědomí občanů o finanční podpoře z EU	86
Graf č. 14: Pohled občanů na spokojenost s kvalitou života v obci	86
Graf č. 15: Názor na využívání finančních prostředků	87

10.6. Seznam obrázků

Obrázek č. 1: <i>Objekt bývalé fary</i>	52
Obrázek č. 2: Rekonstruovaný objekt fary.....	56

Obrázek č. 3: Objekt Mateřské školky	57
Obrázek č. 4: Objekt Mateřské školky	60
Obrázek č. 5: Katastrální území obce Malenice, okres Strakonice	98

10.7. Seznam použitých zkratk

ČOV – Čistírna odpadních vod

ČR – Česká republika

ČSÚ – Český statistický úřad

ČZU – Česká zemědělská univerzita

EAFRD – Evropský zemědělský fond pro rozvoj venkova

EFRR – Evropský fond pro regionální rozvoj

EMFF – Evropský námořní a rybářský fond

ESF – Evropský sociální fond

ERDF – Evropský fond regionálního rozvoje

ESF - Evropský sociální fond

EAGGF - Evropský zemědělský garanční a podpůrný fond

ESI fondy (ESIF) – Evropské strukturální a investiční fondy

SFŽP – Státní fond životního prostředí

EU – Evropská unie

IROP – Integrovaný regionální operační program

KÚ – Krajský úřad

MAS – Místních akčních skupin

LAG – Místní akční skupina

LEADER – Propojení rozvojových aktivit a venkovské ekonomiky

MMR ČR – Ministerstvo pro místní rozvoj České republiky

MPSV – Ministerstvo práce a sociálních věcí

MŠ – Mateřská škola

MŽP – Ministerstvo životního prostředí

NPÚ – Národní památkový ústav

NUTS – Nomenklatura územních statistických jednotek

OECD – Organizace pro hospodářskou spolupráci a rozvoj

OP – Operační program

OP LZZ – Operační program Lidské zdroje a zaměstnanost

OP TP – Operační program Technická pomoc

OP ŽP – Operační program Životní prostředí

OP Z – Operační program Zaměstnanost

ORP – Obec s rozšířenou působností

PHARE CBC – Program Přeshraniční spolupráce

PRV – Program rozvoje venkova

ROP – Regionální operační program

SP ŽP – Státní politika Životního prostředí

SRR – Strategie regionálního rozvoje

SZIF ČR – Státní zemědělský intervenční fond České republiky

TJ – Tělovýchovná jednota

ZŠ – Základní škola

ZDŠ – Základní devítiletá škola

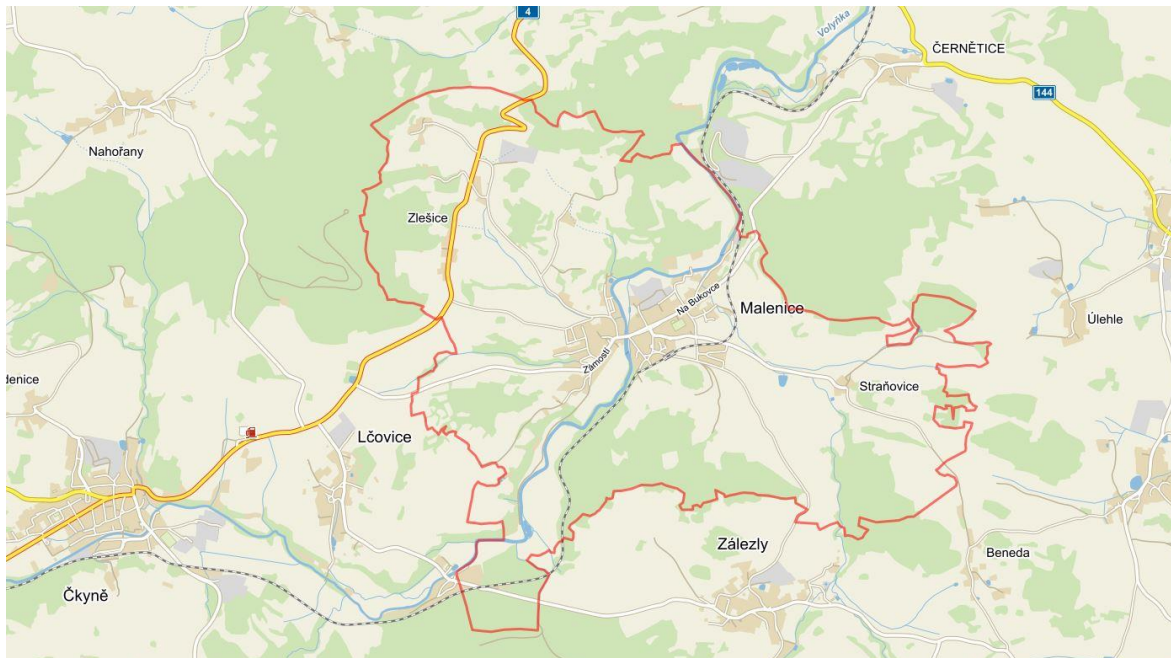
ZUŠ – Základní umělecká škola

DCHČB – Diecézní charita České Budějovice

HDP – Hrubý domácí produkt

10.8. Příloha č. 1 – KÚ Malenice

Obrázek č. 5: Katastrální území obce Malenice, okres Strakonice

Zdroj:

<https://mapy.cz/zakladni?x=13.8853937&y=49.1225249&z=14&source=muni&id=994&q=Malenice>

10.9. Příloha č. 2 – Dotazník

Dotazník

Vážení respondenti, jako student Provozně ekonomické fakulty, magisterského studia, oboru veřejná správa a regionální rozvoj bych Vás chtěl požádat o spolupráci při vyhotovování diplomové práce s názvem „Fondy Evropské unie a jejich využívání v praxi v rámci strategie rozvoje obce“. Touto cestou Vás chci oslovit a požádat o vyplnění dotazníku, které zabere přibližně 10 minut. Vyberte odpověď v případě uzavřených otázek a zakroužkujte ji, otevřené a uzavřené otázky doplňte písemnou formou. Vyplněné dotazníky osobně odevzdejte do připravené schránky na infocentrum obecního úřadu či Informačně a kulturně společenské centrum. Děkuji za Vaši spolupráci.

Luboš Majer

-
- 1) Jste informováni o tom, že některé realizované projekty v obci vznikaly za podpory finančních prostředků z fondů Evropské unie?
    - a) ano
    - b) ne
  - 2) Souhlasíte s finanční podporou z fondů Evropské unie při rozvoji měst a obcí v naší republice?
    - a) určitě ano
    - c) ano
    - d) raději ne
    - b) ne
    - c) nevím
  - 3) Jste spokojen (na) s kvalitou života v obci v návaznosti na využití finančních prostředků na rozvoj obce, mimo jiné z fondů Evropské unie?
    - a) spokojen
    - b) nespokojen
    - c) nedokáži posoudit
  - 4) Jakou cestou získáváte informace o plánovaných projektech a dění v obci?
    - a) z internetových stránek obce
    - b) obecní vývěsky
    - c) místního zpravodaj (tisk)
    - d) jiným způsobem a to:.....
  - 5) Jak jste spokojeni s Vaší obcí jako místem pro Váš život?
    - a) určitě ano
    - b) ano

- c) spíše ne
  - d) ne
  - e) nevím
- 6) Která oblast života v obci je podle Vašeho názoru zapotřebí podpořit v budoucnu finančními prostředky ze strany místní samosprávy?
- a) oblast cestovního ruchu
  - b) oblast životního prostředí
  - c) oblast zaměstnanosti a podnikání
  - d) oblast vzdělání
  - e) oblast kulturních a spolkových činností obce
  - f) oblast sociální
  - g) oblast přeshraniční spolupráce
- 7) Napište, jaké realizované projekty měly vliv na zvýšení kvality Vašeho žití v obci?
- a) Informační a kulturně společenské centrum
  - b) Víceúčelové sportovní zařízení a hřiště
  - c) Mateřskou a základní školu
  - d) Kulturní dům
  - e) Hasičskou zbrojnici
  - f) Centrum neziskového sektoru
- 8) Jaké nedostatky jsou potřeba z Vašeho pohledu v budoucnu v obci řešit v návaznosti na její rozvoj?
-
- 9) Uveďte Váš věk?
- a) 18-29
  - b) 30-49
  - c) 50 a více
- 10) Uveďte Vaše pohlaví?
- a) žena
  - b) muž
- 11) Jaké máte nejvyšší dosažené vzdělání?
- a) základní
  - b) vyučen (a)
  - c) střední s maturitou
  - d) vyšší odborné a vysokoškolské
- 12) Vaše zaměstnání?
- a) student
  - b) nezaměstnaný

- c) státní sektor
- d) soukromý sektor
- e) neziskový sektor
- d) Na závěr bych Vám chtěl poděkovat za Vaši ochotu a čas, který jste věnovali vyplnění dotazníku.